

Z+

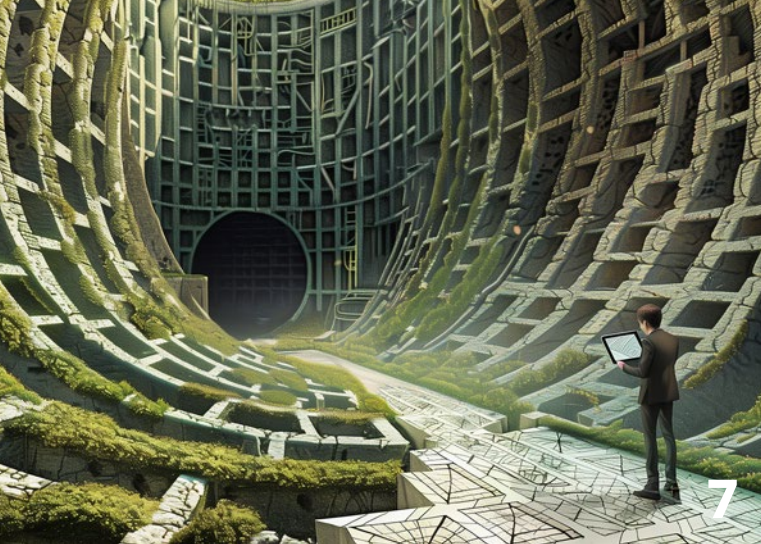
ČKAIT

Co od 1. července
přináší nový
stavební zákon

Jaká jsou práva
a povinnosti
stavbyvedoucího

Cena Karla
Hubáčka pro
Jiráskovo divadlo

Titulní strana: Rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě (strana 28), *foto: BoysPlayNice*

Zadní strana: Přemostění III37937, Blansko; Krytý bazén Louka ve Znojmě (strana 30–31), *foto: Metrostav*

DISKUZE, NÁZORY

- 2** Návrh prorůstových opatření NERV by neměl být přijímán jako mantra. Alespoň pro stavebnictví

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- 7** Co přinese kategorizace staveb podle nového stavebního zákona ve znění od 1. července 2024?
- 8** Nové požadavky na stavby pro bydlení
- 14** Požadavky na přístupnost v nové právní úpravě
- 17** Nové členění dokumentace pro povolení stavby není kompatibilní s dokumentací pro provádění stavby
- 20** Co podle nového stavebního zákona může projektovat autorizovaná osoba
- 22** Práva a povinnosti stavbyvedoucího podle platných právních předpisů s trochou historie
- 26** Nové evropské nařízení o gigabitové infrastruktuře

STAVBA ROKU KRAJE

- 28** Cenu Karla Hubáčka získala rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě
- 30** Stavba Jihomoravského kraje 2023

ODBORNÁ ČINNOST

- 32** Projekt nájemního bydlení jako příležitost pro inženýry a architekty
- 33** Inspirace a příklad dobré praxe výstavby nájemního bydlení v malé obci Kateřinice
- 34** Důležitost jakosti přípravy stavby
- 35** Jak lze zvyšovat kvalitu pitné vody
- 36** Mezinárodní sympozium MOSTY 2024

ČINNOST KOMORY

- 38** Profesní aktiv oboru Požární bezpečnost staveb informuje
- 40** Z dubnového jednání Představenstva ČKAIT

zpravy.ckait.cz

**Zprávy
a informace
ČKAIT**

Datum vydání Z+i ČKAIT 3/2024: 26. června 2024 • **Náklad tisku:** 26 700 • **Termíny pro příští vydání Z+i ČKAIT 4/2024:** autorské příspěvky do 31. července 2024, distribuce 11. září 2024 • Vychází šestkrát ročně v tištěné a digitální verzi pro členy ČKAIT zdarma

Předplatné: K bezplatnému odběru e-newsletteru se mohou přihlásit i neautorizované osoby. Členové Komory, kteří užívají pouze elektronickou verzi časopisu, mohou odhlásit tištěnou verzi. Formulář pro přihlášení/odhlášení odběru je na zpravy.ckait.cz.

Vydavatel: Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2, IČO: 45770743 • **Redakce:** Středisko vzdělávání a informací ČKAIT, tel.: 227 090 213, iperkova@ckait.cz • **Šéfredaktorka:**

Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338, zpravy@ckait.cz • **Grafika:** dipl. tech. Jindřich Sládek, jsladek@ckait.cz • **Jazyková korektura:** Mgr. Hana Gruntorádová

Tisk: Typos, tiskářské závody, s.r.o. • **Redakční rada:** Ing. Radim Loukota, předseda redakční rady, předseda oblasti ČKAIT Pardubice, člen Představenstva ČKAIT; Ing. Daniel Lemák, Ph.D., místopředseda redakční rady, oblast ČKAIT Olomouc; Marie Báčková, odborná poradkyně předsedy ČKAIT; Ing. Milan Havliš, předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové; Ing. Pavel Křeček, čestný předseda ČKAIT; JUDr. Eva Kuzmová, právní poradkyně ČKAIT; Ing. Miroslav Loutocký, čestný člen redakční rady, oblast ČKAIT Brno; Mgr. Jana Macháčková, odbor stavebního řádu MMR; Ing. Dominika Mandíková, vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT; Ing. Jindřich Pater, místopředseda ČKAIT, předseda Ediční rady ČKAIT a Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava; Ing. Jaroslav Valkovič, oblast ČKAIT Zlín, člen Autorizační rady ČKAIT; Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., oblast ČKAIT Ostrava, členka Představenstva ČKAIT

Registrace: MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025

Úvodní slovo

Je před námi léto a v tomto roce s ním spojený ostrý start nového stavebního zákona i s portálem stavebníka. Přemýšlím, zda si nevzít delší dovolenou, protože tento zásek se nebude zřejmě trávit úplně lehce. Poslední dva měsíce se s přípravou šturmuje, použil bych pro současný stav Marvanův termín „tempo furioso“ z oblíbeného černobílého filmu o studentech. Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo příslušnou metodiku, jak postupovat, naše Komora následně reagovala předáním řady modelových příkladů, podle kterých se budou povolovat jednotlivé stupně již rozpracovaných nebo nových projektů proto, aby nevznikaly různé výklady zejména v přechodném období.

Pan ministr v Brně představil nový portál, který ale bude v plné verzi funkční až od července a u kterého i při současném vyzkoušení nelze řadu funkcí aplikovat. Z druhé strany barikády od úředníků slyšíme, že si nejsou úplně jisti, jaký ten start bude. Hlavně, abychom nebyli v situaci, kdy povolování bude mít úřad od úřadu svou vlastní modifikaci. Tak tedy až 1. červenec ukáže, jak si v digitálním povolování staveb stojíme. Komfortní stav to opravdu není a nikdo se nemůže divit, že prakticky každý v oboru je nervózní. Jedno je ale jisté. Budeme v každém případě potřebovat elektronický podpis a bohužel je ještě řada kolegů, kteří si jeho pořízení nechali na poslední chvíli. Opravdu neváhejte a pořiďte si jej. Nakonec moje osobní shrnutí. Prošel jsem si při přípravě zákona svou osobní evoluci. Nejdříve jsem byl optimista, posléze pesimista a poslední dobou se ze mne stal fatalista. Zkrátka nějak to poběží a budou se průběžně dělat opravy systému. Jako vždycky na tom našem českém dvorku. Není to poprvé a asi ani naposled.

Máme za sebou Inženýrský den, jehož tématem bylo dostupné bydlení. Zvolený formát i téma byly opravdu atraktivní, tomu odpovídá i zájem ze strany nejen autorizovaných osob, ale i ze strany obcí a státu. Nejlépe o tom vypovídá účast a poměrně obsáhlé vystoupení ministra Bartoše z MMR. Na konferenci byly zmiňovány v současné chvíli málo využívané možnosti pořizování dostupného bydlení ze strany obcí nebo v oblasti bytových družstev. Se svými příspěvky vystoupili zástupci stavebníků i stavebních firem, kteří předvedli realizované příklady výstavby dostupných bytů. O atraktivnosti Inženýrského dne 2024 svědčí i nebývalý zájem médií, který v době, kdy píšu tento úvodník, značně přesáhl počet třiceti příspěvků. Dostupné bydlení je v této době určitě velice aktuální téma a je jisté, že se mu budeme věnovat i nadále. Nastavená laťka v letošním roce je určitě výzvou do dalších let a již nyní přemýšlíme, čemu se bude věnovat příští Inženýrský den 2025.

V polovině května jsem se zúčastnil společně s prezidentem ČSSI Ing. Vokurkou celoněmeckého setkání inženýrských komor. Budete možná překvapeni, ale hlavním bodem jednání bylo dostupné bydlení, o kterém dlouze hovořila nová ministryně stavebnictví. Pro Němce je to v této chvíli zcela zásadní problém ve společnosti, a tudíž i ve výstavbě. Samozřejmě na jednací stůl přišly i problémy z oblasti honorářů, o obnovení jejich platnosti německé komory dlouhodobě usilují. Myslím, že se inženýři v Evropě napříč státy potýkají víceméně se stejnými problémy. Výměna informací a zkušeností je proto velmi důležitá a napomohlo jí určitě i naše setkání.

Příjemným zážitkem pro mne bylo jako vždy setkání s čestnými členy ČKAIT. Letos bylo v květnu uspořádáno v objektu Kunsthalle v Praze. Je pro mne ctí se každoročně potkávat s našimi váženými členy, kteří pro Komoru v minulosti vykonali velkou spoustu práce. Jejich postřehy a náměty jsou pro mne vždycky přínosem. Jsem rád, že s řadou z nich jsem stále v poměrně častém kontaktu a že většinou pečlivě sledují, co se v Komoře děje. Člověk může být i ve vyšším věku duševně mlád a naopak znám dost lidí, kteří jsou i přes nízký věk duševními starci. Naši čestní členové určitě k těm druhým nepatří.

Začal jsem tento úvodník zmínkou o portálu stavebníka. Ukončit bych ho chtěl ale méně dramaticky. Letní měsíce jsou vždycky dobou odpočinku a dovolených. Proto bych vám chtěl popřát skvělý čas volna, koupání a slunění. Důležité je na nějakou chvíli vypnout a vypustit z mysli práci i s těmi novými vyhláškami, portálem stavebníka a stavebním zákonem. Krásné léto.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

V roce 100. výročí úmrtí Franze Kafky se poněkud množí absurdní návrhy a opatření. Možná si máme připomenout jeho romány Zámek či Proměna

Návrh prorůstových opatření NERV by neměl být přijímán jako mantra. Alespoň pro stavebnictví

Návrh 37 opatření k vyššímu dlouhodobě udržitelnému ekonomickému růstu, které Národní ekonomická rada vlády (NERV) předložila v lednu 2024 vládě ČR, je sbírkou jednotlivých nahodilých představ bez vzájemných a vnějších souvislostí. Opatřením chybí hlubší analýza a odborná oponentura. V části věnované stavebnictví dokonce vychází z nepravdivých nebo i zavádějících marketingových tvrzení některých významných hráčů trhu.

Prolog Návrhu NERV k vyššímu dlouhodobě udržitelnému ekonomickému růstu: „Česká ekonomika vesměs vyčerpala své komparativní ekonomické výhody a zdroje dynamického ekonomického růstu. Předkládáme proto vládě návrh plejády klíčových systémových opatření, která mají potenciál přispět k vyššímu dlouhodobě udržitelnému ekonomickému růstu české ekonomiky. Jejich cílem je vyšší růst těch částí ekonomiky, které přispívají k dlouhodobému růstu kvality života a k růstu... Většinou jde o opatření systémová, jejichž implementace si vyžádá určitý čas a plody začnou přinášet spíše až v horizontu řady let až dekád.“

Hlavní ekonom společnosti Deloitte a člen NERV David Marek se domnívá, že v podstatě jsou dvě možné cesty. „Bud' sestavíme nějakou strukturovanou komplexní cestu, vizi k tomu, jak tu ekonomiku přeměnit, to se zatím neděje. Anebo druhá možnost: jít aspoň cestou dílčích kroků, které alespoň některé oblasti zlepší, což je právě příklad tohoto materiálu, který připravil NERV.“

Pokud by ale navrhovaná opatření měla přinášet výsledky „v horizontu řady let až dekád“, pak lze úspěšně uvažovat o jejich zbytečnosti, neboť za řadu let až dekád tu budeme mít jiné podnikatelské prostředí, jiný trh práce, do kterého významně vstoupí robotizace a umělá inteligence.

Navrhovaná opatření NERV jsou rozdělena do pěti kapitol. Nejvíce opatření je věnováno trhu práce (10), následuje kapitola vzdělávání (9), investic (9), správa státu (7) a bydlení (2). Některá opatření, ale svým obsahem zasahují i mimo danou oblast, např. do struktury daní.

Trh práce

Prorůstová opatření č. 1 až č. 10 budou mít ekonomický výsledek spíše nulový

Realizaci návrhu č. 1 na zjednodušení administrativy při zaměstnávání cizinců by musela předcházet úvaha, zda a proč v dané době náš pracovní trh potřebuje zaměstnávat cizince a jaké profese nám chybí. V prosinci 2023 bylo uchazečů o práci 279 tisíc a volných pracovních míst 271 tisíc. Bojíme se nelegální migrace a otázkou je, zda jí přílišným zjednodušením neotevřeme dveře.

Zvýšení podílu zahraničních studentů pro vyrovnění demografického poklesu podle návrhu č. 2 je spojeno se zavedením školného a posílením odpovědnosti vysokých škol. Navržené opatření však v sobě skrývá řadu rizik. Například,

pokud se větší počet studentů rozhodne trvale zůstat a pracovat v České republice, zhorší se tím v první řadě míra dostupnosti bydlení, která je již dnes kritická.

NERV: „V současné době je v Česku 18 % zahraničních studentů (zhruba 55 000). Přičemž 70 % studuje v češtině (zdarma, za peníze daňových poplatníků) a 30 % studuje v angličtině jako samoplátci. Ve střednědobé perspektivě je vhodné cílit na to, aby třetina studentů byla ze zahraničí, přičemž je žádoucí maximálně diverzifikovat portfolio zemí, ze kterých přichází.“

Finanční motivace lidí ke zdravotní prevenci podle návrhu č. 3 má význam především sociální, ekonomický efekt je druhořadý.

Návrh č. 4 na snížení rozsahu míry a certifikace profesí neuvádí žádný příklad konkrétních profesí a očekávaný ekonomický či jiný přínos.

Návrh č. 7 na snížení odvodů z nižších mezd, které by bylo kompenzováno jiným zdaněním, může přinést zvýšení motivace k práci, ale ekonomický výsledek je nulový.

Návrh č. 10 na modernizaci zákoníku práce má usnadnit možnost propuštění zaměstnance bez udání důvodu, v rozumné lhůtě s odstupným závislým například na výši odpracovaných let narazil na jeden ze základních principů našeho zákoníku práce a výrazný nesouhlas odborů. I když myšlenka povinné rekvalifikace nezaměstnaných (viz Dánsko) stojí za úvahu.

Ostatní návrhy č. 5, 6, 8 a 9 se zabývají snižováním počtu lidí v předlužení (400 000 osob) a související šedou ekonomikou, dávkovým systémem a jeho motivací k práci, snížením vysokého počtu vězňů v ČR a jejich vysoké 70% recidivy, usnadněním života dětí po opuštění dětských domovů. Všechna tato opatření však mají povahu obecné proklamace a dopad spíše sociální.

Vzdělávání

Prorůstová opatření č. 11 až č. 19 mají spíše sociální rozměr a malý dopad do ekonomiky

Návrhy opatření na zkvalitnění regionálního školství, lepší dostupnost zařízení předškolní výchovy, redukce vysokého podílu odložených nástupů do škol, snížení počtu lidí s nedokončeným vzděláním směřují do sociální oblasti v komunální sféře.

Zůstává otázkou, jak by zavedení školného na veřejných vysokých školách mohlo přispět k vyšší míře penetrace vysokoškolského vzdělávání ve skupinách s nižším sociálně-ekonomickým zázemím v souvislostech s cíli předchozí skupiny opatření.

Správa

Prorůstová opatření č. 20 až č. 26 mají ekonomický přínos spíše pochybný

Materiál NERV hodnotí veřejnou správu jako neefektivní, brzdící potenciál české ekonomiky. Podle NERV je nutné „veřejnou správu auditovat, racionalizovat a zjednodušit“. Sedm návrhů v této kapitole je založeno na regulaci a restrikcích. Zavedení procesních auditů na ministerstvech a v dalších institucích, monitoring a vyhodnocování dotačních titulů, racionalizace struktury a činnosti resortních výzkumných ústavů a další ze 7 navrhovaných opatření v této kapitole představují různou míru kontrolních opatření s nemalými finančními náklady.

26. prorůstové opatření „Radikální zkrácení povolovacích lhůt“ vychází z nepravdivých a vyvrácených údajů

Návrh NERV ve svém 26. prorůstovém opatření „Radikální zkrácení povolovacích lhůt“ ještě v lednu 2024 opakuje v předchozích letech několikrát vyvrácenou frázi, že podle Světové banky je Česká republika na 157. příčce ze 190 zemí v délce stavebního povolovacího řízení. Světová banka kvůli chybné metodologii jej přestala zveřejňovat již v roce 2020 (podrobnosti lze najít i v tiskové zprávě MMR z 5. prosince 2023). Přesto se NERV, stejně jako řada velkých stavebníků, zejména developerů, drží tohoto vyvráceného argumentu jako mantry.

ČKAIT provedla v lednu 2024 průzkum mezi svými členy (projektanty) o délce povolovacího řízení v ČR. Z údajů, které poskytlo téměř 1 100 autorizovaných osob, vyplývá, že většina staveb se povolí do jednoho roku. V kategorii bytových domů činila průměrná délka územního řízení zhruba 5 měsíců, totéž platí pro stavební povolení. Společné územní a stavební řízení pak vychází v průměru na půl roku. Nejdelší povolovací proces vykazují tunelové stavby (v průměru skoro rok), naopak nejkratší sklady nebo parkovací domy (cca 4,5 měsíce) – vše v případě společného povolovacího řízení.

Pokud se objevují zdoluhavá povolovací řízení, pak se jejich příčiny nacházejí v požadavcích stavebníků na změny územních plánů, v absenci metodiky sjednocující postupy dotčených orgánů a stavebních úřadů, v protichůdných požadavcích dotčených orgánů (památková ochrana, životní prostředí atd.), v požadavcích na doplnění stanovisek dotčených orgánů, v nedořešených majetkoprávních vztazích aj.

Bydlení

Prorůstová opatření č. 27 a č. 28 citují reklamní letáky významných soukromých investorů

NERV: „Obecné doporučení pro zrychlení výstavby lze shrnout do dvou тезí. Zaprvé, z hlediska norem a zákonů neexistuje žádný důvod pro to, abychom omezovali výstavbu více, než to dělají například v Rakousku či Německu. Inspirujme se u nich a revidujme normy a povolávání (sic!) alespoň na jejich úroveň. Zadruhé výstavbu zrychlí a zlevní větší důvěra v osobní odpovědnost

lidí a využití tržních principů, např. ochota komerčních pojišťoven pojišťovat nemovitost je dobrým komplementárním ukazatelem státní regulace vymáhaných norem a standardů... Z ceny standardního bytu si nejvíc vezme stát, poté úrokové náklady z důvodu 10letého projednávání a teprve poté následuje marže investora. Urychlení výstavby výstavbu zlevňuje!“

Je překvapivé, že doporučení NERV de facto přebírá tvrzení z reklamních letáků některých developerů se zavádějícími tvrzeními ohledně daně z přidané hodnoty. *Magazin Central Group: „Ne developeři, ale stát je tím, kdo na nové výstavbě nejvíce profituje. Z každého nového pražského bytu stát jen na DPH inkasuje 1,25 mil. Kč. Dalších zhruba 250 tisíc získává Praha formou ‚dobrovolných‘ příspěvků investorů... 10 let průměrně trvá vyřízení stavebního povolení na bytový dům v Praze. Kvůli nefunkčnímu povolování jsou byty zbytečně dražší o 15 %.“*

K desetiletému projednávání viz odstavec výše. Domníváme se, že na prvním místě ceny bydlení určují náklady a marže investora. Pokud se týče daně z přidané hodnoty, pak stát si od investora nic nevezme. Nejde o daň z obratu, ale jde o daň z přidané hodnoty a tu ve skutečnosti platí konečný spotřebitel. Investor uhradí příslušnou DPH na vstupu a na výstupu v případě bydlení účtuje sníženou DPH byty ve výši 12 %, dokonce mu tedy přísluší rozdíl mezi vyšší základní daní na vstupu a na nižší výstupu. (Poznámka: Konečným spotřebitelem odvedená částka na DPH je naprosto závislá na základu daně – tedy nákladech a marži investora, pokud by prodejní

Požár Grenfell Tower v Anglii – 14. červen 2017

Zemřelo při něm více než 70 osob. Příčinou rychlého šíření požáru 24podlažního, 220 metrů vysokého věžového bytového domu v západním Londýně byl mj. nový vnější plášť budovy **s nevhodně zvolenou vysoce hořlavou tepelnou izolací a obkladem z hliníkových panelů**. V ČR by při dodržení platných předpisů k tomuto nemohlo dojít.

ceny bydlení více korespondovaly se stavebními náklady, byla by cena bytů, a tedy i odvedená DPH a úrokové náklady významně nižší.)

27. prorůstové opatření „Požadavky na změny vybraných zákonů vedoucí ke zrychlení individuální i komerční výstavby“ nemusí být v souladu s veřejným zájmem

Především je třeba podotknout, že NERV používá pojem „individuální výstavba, který nezná ani stavební právo, ani občanský zákoník, ani jiné platné právní předpisy. Používal se v dřívějších, již zrušených předpisech a týkal se výstavby rodinných domů, kde stavebníkem byla fyzická osoba. V návrhu NERV citované zákony – zákon o oceňování majetku, liniový zákon, zákon o daních z příjmů, vodní zákon, lesní zákon, zákon o ochraně životního prostředí či stavební zákon – chrání ve svých ustanoveních veřejný zájem. U každého požadavku na jejich novelizaci je nutné zvažovat nejen bezprostřední důsledek požadavku, tj. urychlení výstavby, ale řadu dalších souvislostí. Návrh vyžaduje hlubší analýzu dopadů.

28. opatření „Srovnání norem ve výstavbě na úroveň západních zemí a ponechání větší odpovědnosti lidem“ prokazuje nejen základní neznalosti, ale dokonce je i velmi nebezpečné

NERV: „Chceme-li zlevnit a zkrátit výstavbu, musíme revidovat, zda jsou všechny normy, které profesní organizace vydávají, nutné a nemají větší mezní náklady než mezní přínosy. ... V současné době požární předpisy však zatěžují cenu výstavby cca 10% cenou.“

V návrhu se opět opakují propagační tvrzení některých významných investorů, kteří míchají právní předpisy a technické normy. Navíc se zde navrhuje kroky (např. oslunění / osvětlení / hluk / výměna vzduchu), které v době vydání těchto 37 opatření již byly v souvislosti s novým stavebním zákonem zapracovány do vyhlášek či norem. Prostřednictvím doplňujícího textu a ilustračního obrázku si dovoluji připomenout dvě vážná neštěstí, která měla přímou souvislost se zjednodušením nebo nedodržováním technických norem.

Je nutné také připomenout, že normy nevydávají profesní organizace. Jejich tvorbou, vydáváním a distribucí je pověřena Česká agentura pro standardizaci, která je státní příspěvkovou organizací Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ).

Technické normy jsou dokumentované dohody, které pro všeobecné a opakované použití poskytují pravidla, směrnice, pokyny nebo charakteristiky činností nebo jejich výsledků, které zajišťují, aby materiály, výrobky, postupy a služby vyhovovaly danému účelu. Jejich vznik souvisí s rozvojem průmyslové a stavební výroby a dalších odvětví a oborů, pro které vytvářejí společná pravidla pro výrobu a použití. Ve stavebnictví chrání veřejný zájem a stanoví minimální požadavky na kvalitu staveb.

Technické normy nejsou obecně závazné. Závaznost technických norem vzniká v určitých případech, např. na základě ustanovení právního předpisu, odkazem ve smlouvách.

Technické normy reflektují technický pokrok, výsledky vývoje a výzkumu i požadavky spotřebitelů.

K 1. dubnu 2024 zahrnovala soustava Českých technických norem (ČSN) a Technických normalizačních informací (TNI) **74 171 dokumentů**: platných a neplatných norem, jejich změn a oprav. **Z toho je platných 36 496 ČSN a TNI.** Zejména pro stavebnictví jsou důležité i neplatné normy. Vrací se k nim např. projektanti při návrzích změn dokončených staveb, kdy je důležité zjistit, podle jakých předpisů a norem byla stavba navržena.

- **Původních českých norem je 5 656.**
- **Převzatých norem z evropské úrovně je 25 889.** Normy převzaté z evropské úrovně dále nijak nerozlišujeme – toto číslo zahrnuje jak normy s označením ČSN EN, tak ČSN EN ISO, ČSN EN ISO/IEC, ČSN EN IEC, ČSN ETSI EN, ČSN ETSI EN, ČSN CEN/TS, ČSN CLC/TR atd. Podobně je tomu v případě TNI.
- **Převzatých ČSN z jiných soustav (bez evropského mezistupně) 4 951.** Jedná se o ČSN ISO, ČSN ISO/IEC, ČSN IEC, ČSN DIN, ČSN ETS atd.

V procentech vyjádřená celá soustava všech platných českých norem vypadá takto:

- 15,5 % tvoří normy původní české (5 656)
- 70,9 % tvoří normy převzaté z evropské úrovně (25 899)
- 13,6 % jsou normy převzaté od jiných vydavatelů (4 951)

V současné době vydává ČR ročně cca 1 800 ČSN a TNI.

Příklad za rok 2023: Bylo vydáno celkem 1 646 ČSN a TNI, z toho bylo 20 původních ČSN, 1 537 převzatých z evropské úrovně a 89 převzatých z mezinárodních či jiných organizací.

A v procentním vyjádření pak zobrazený trend nově přijímaných norem za jeden rok v poslední době:

- 1,2 % normy původní české (20)
- 93,4 % normy převzaté z evropské úrovně (1537)
- 5,4 % normy převzaté od jiných vydavatelů (89)

Česká republika má povinnost – stejně jako všichni ostatní členové Evropské unie bez ohledu na velikost a vyspělost národních ekonomik, převzít zpravidla do šesti měsíců do své národní soustavy ČSN všechny nové evropské normy. Tato povinnost vychází z našeho členství v EU a v evropských normalizačních organizacích, viz nařízení EU 1025/2012.

Zároveň je povinností člena průběžně revidovat své národní normy tak, aby nebyly v konfliktu s těmi přejímanými. Národní normy, které jsou v rozporu, je pak člen povinen rušit. Proto nové národní normy vznikají pouze v důkladně odůvodněných případech, a to jen tehdy, pokud již neexistuje na evropské nebo mezinárodní úrovni norma, která dotčenou problematiku řeší. Proto nových národních norem vzniká tak málo.

Česká republika – stejně jako ostatní státy – nemá povinnost převzít mezinárodní normy. Převzetí mezinárodních norem do soustavy norem ČSN je dobrovolné a řídí se zejména národními potřebami.

Odkazovat na příklady údajně jednodušší normy Rakouska nebo Německa je zbytečné, neboť je nepravdivé.

Ničivé zemětřesení v Turecku – 6. únor 2023

Otřesy o síle 7,8 stupně nad ránem postihly pohraniční oblast Turecka a Sýrie. Jen v Turecku si vyžádaly na 31 640 obětí a přes 80 tisíc zraněných. Úplné zřícení nebo vážné poškození zasáhlo v Turecku téměř 25 tisíc budov. Provincii postižených zemětřesením se týkala **tzv. stavební amnestie**, vyhlášená v letech 2018–2019, která dávala možnost místním úřadům povolit pokračovat ve výstavbě domů, u nichž byly nalezeny nedostatky, po zaplacení pokuty. Podle odhadu tureckého svazu komor architektů a stavebních inženýrů úlevu dostalo v oblasti zasažené zemětřesením na 75 tisíc budov. Turecké úřady vydaly více než 200 zatykačů souvisejících se zřícením budov. Na istanbulském letišti byli zadrženi dva dodavatelé, kteří se pokoušeli opustit zemi.

Přezdívku „centrum zkázy“ si vysloužila čtvrť Hayrullah ve městě Kahramanmaraşu. **Ničivé zemětřesení zde srovnalo se zemí celé bloky budov. Pouze dvě budovy vzdálené od sebe asi 200 metrů zůstaly čnit z trosk a přírodní katastrofu bez úhony přežily.** Podle majitelů těchto budov se nejednalo o náhodu, ani zázrak. **Jedna z budov je sídlem tamní Komory architektů, druhá patří Komoře stavebních inženýrů.** Podle představitelů Komory architektů zkázu přežily proto, že je navrhli architekti a stavební inženýři v souladu s řádnými předpisy. Těmi jsou v Evropě evropské normy pro navrhování stavebních konstrukcí, tzv. Eurokódy 1–7, v případě odolnosti proti zemětřesení zejména Eurokód 7 Navrhování geotechnických konstrukcí.

V městě Adiyaman zůstala stát mezi zřícenými domy skleněná budova nové veřejné knihovny, která silným otřesům odolala bez jediné praskliny. Stavba byla financovaná Evropskou unií a stavěla se podle předpisů EU.

V sousedních zemích platí stejné evropské normy jako v České republice. Kromě toho je v obou těchto zemích tradicí používání národních směrnic (často společných pro německy mluvící země), které upravují další požadavky na stavby. Vydávány je zpravidla nevládní organizace v příslušném oboru či specializaci. Jejich používání není závazné, jsou však obecně respektovány a využívány ve stavební praxi.

I kdybychom přijali verzi 10% úspory ceny stavebních prací při zjednodušení požárních předpisů, stojí na druhé straně pomyslných vah následky požárů staveb v důsledku podcenění a neplnění stanovených technických požadavků.

Investice

Prorůstová opatření č. 29 až 37 mají často z krátkodobého hlediska rozpočtově negativní dopad

NERV: „Česko čelí celé řadě výzev, kterým se bude muset postavit čelem investováním. ... Navíc, samosprávy mají významné množství neinvestovaných financí, což je důsledkem fragmentace, omezených finančních nástrojů a neefektivního plánování. Naše návrhy v oblasti investic si nekladou za cíl identifikovat místo, kam by měl stát soustředit více peněz, spíše naopak. Věříme, že se dá pracovat s potenciálem, který máme, a zapojit soukromé investice a kapitálový trh. V oblasti investic pracujeme lépe s tím, co máme. Připravme se na nevyhnutelné. Využijme soukromého kapitálu.“

- 29. opatření – Podpořme využití > 360 miliard Kč ležících na účtech obcí k potřebným investicím
- 30. opatření – Zapojení krajů do financování infrastruktury
- 34. opatření – Urychlení investic na dopravní infrastrukturu cestou PPP
- 36. opatření – Postavit se proti snahám prosazovat ekonomický protekcionismus skrze struktury EU
- 37. opatření – Optimalizace možností využívání financování EU; robustní role Národní rozvojové banky

Představa, že obcím a krajům leží na účtech stovky miliard korun, které by bylo možné využít k potřebným investicím, případně, že by část prostředků rozpočtového určení daní nebyla přímo alokovaná obcím, ale do fondu infrastrukturních projektů, byla rozporována zástupci samosprávy. Nezbyvá tedy než doufat, že alespoň ta ostatní navrhovaná proinvestiční opatření mají reálný základ.

Co chybí v návrzích NERV?

Neřeší šedou ekonomiku

Šedá, resp. černá ekonomika je pouze okrajově zmíněna v souvislosti s návrhem na redukcii počtu lidí v předlužení, na reformu dávkového a sociálního systému MPSV, na snížení odvodů z nízkých mezd a návrhu na specifické služby pro děti po opuštění dětských domovů. Na šedém pracovním trhu se může pohybovat až půl milionu lidí; stát tak může přicházet na daních a pojistném cca o 250 až 300 miliard korun ročně.

Nezabývá se důsledky švarcsystému

Opět je zmíněn pouze okrajově, v souvislosti s návrhem na modernizaci zákoníku práce a s propouštěním lidí z práce. To však není hlavní důvod, proč firmy volí zaměstnávání ve švarcsystému. Tím je vysoký rozdíl v odvodech z mezd mezi zaměstnanci a lidmi pracujícími na IČO. Až milion lidí pracuje v ČR na IČO.

Lze odhadovat, že se jedná o švarcsystém až u třetiny z nich. To by bylo asi tři sta tisíc lidí. Potom je zde asi padesát tisíc lidí, kteří jsou zaregistrovaní na úřadu práce, ale někde částečně pracují. A pak je tu další způsob, jak se vyhnout vysokým odvodům z mezd. Setkáváme se s ním často v gastronomii nebo ve stavebnictví, kde lidé dělají oficiálně za minimální mzdu a zbytek dostanou na ruku. Podle oficiálních čísel za minimální mzdu pracuje asi 140 tisíc zaměstnanců.

Nedotýká se problému korupce

Přes řadu prohlášení a opatření (Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí) zůstává tento problém spojený zejména s veřejnými zakázkami. Index vnímání korupce (Corruption Perceptions Index – CPI), je médií a veřejností nejsledovanější a také jediný globální index, který se zaměřuje na vnímání existence korupce mezi úředníky veřejné správy a politiky a definuje korupci jako zneužívání veřejné pravomoci k osobnímu prospěchu. Od roku 1995 jej sestavuje mezinárodní nevládní organizace Transparency International. V roce 2003 index srovnával 133 zemí, v roce 2021 pak 180 zemí. V rozsahu indexu znamená 0 nejvyšší korupci a 100 korupci nejnižší. Výsledky CPI za uplynulý rok zveřejňuje Transparency International v lednu následujícího roku. V roce 2021 žebříček hodnotil 180 teritorií a států. V letech 2012–2021 se Česká republika v žebříčku zemí pohybovala v rozmezí 38.–57. místa. V roce 2021 skončila na 49. místě s 54 body ze 100 možných. ČR zaostává oproti průměru Evropské unie (64 bodů) o 10 bodů. V rámci sedmadvacítky členských zemí EU se tak ČR drží třetím rokem na 19. místě. V roce 2021 se na sdíleném prvním CPI místě umístilo Dánsko, Nový Zéland a Finsko, shodně s 88 body.

Zmiňuje zvýšení produktivity práce jen okrajově, podporu konkurenceschopnosti nezmiňuje vůbec

Produktivita práce je zmiňována mezi předpokládanými ekonomickými dopady jen u 7 opatření. Nízká produktivita práce je přitom základním a rozhodujícím problémem české ekonomiky. Zásadní pro růst produktivity práce bude náhrada živé práce technikou – automatizace, robotizace a umělá inteligence.

Malé a střední firmy nemají dostatek prostředků pro investice do náhrady pracovní síly technikou. Tento zásadní problém návrh NERV vůbec neřeší. Produktivita je vedle pracovní síly a zásoby kapitálu základním faktorem ovlivňujícím mezinárodní konkurenceschopnost země. Vláda ČR sice zřídila Radu vlády pro konkurenceschopnost a hospodářský růst jako svůj poradní orgán, ta se ovšem prakticky neschází.

Více k produktivitě práce: zpravy.ckait.cz

Marie Báčová
poradkyně předsedy ČKAIT

Do kategorie ostatních staveb jsou zařazeny všechny stavby, které nejsou uvedeny ve výčtu kategorie staveb drobných, jednoduchých ani vyhrazených. To může v praxi způsobovat řadu problémů

Co přinese kategorizace staveb podle nového stavebního zákona ve znění od 1. července 2024?

Přinášíme aktualizaci a doplnění článku o kategorizaci staveb podle nového stavebního zák. č. 283/2021 Sb. (NSZ), který jsme vydali krátce po jeho schválení v Z+i ČKAIT 1/2022 a který se i po dvou letech drží mezi nejčtenějšími články na zpravy.ckait.cz. Novelami NSZ se totiž výčty staveb všech kategorií změnily.

Co se tedy změnilo v kategorizaci staveb podle nového stavebního zákona k datu nabytí jeho účinnosti oproti znění přijatému v létě 2021? U všech čtyř kategorií staveb se do značné míry měnily výčty – něco se ubralo, něco se přidalo. **K nejzásadnějším změnám patří, že stavba pro bydlení již nemůže být drobná stavba**, a to ani výměnek, ani mobilheim na plochách rekreace určených takto územním plánem s prvky regulačního plánu, regulačním plánem či rozhodnutím o povolení záměru.

Všechny stavby pro bydlení jsou nyní v kategorii jednoduchých staveb nebo ostatních staveb, a tedy vždy vyžadují povolení stavebního úřadu. Následnou kolaudaci vyžadují všechny rodinné a bytové domy s výjimkou „výměnků“ a některých změn dokončených staveb. Oproti starému stavebnímu zákonu, jehož poslední novela k 1. lednu 2018 zrušila povinnost kolaudace rodinných domů, se tedy povinnost správních řízení u stavebního úřadu opět rozšiřuje.

Co se naopak nezměnilo, je zařazení jen do čtyř kategorií. ČKAIT opakovaně upozorňovala na to, že pouhé čtyři kategorie nemohou být dostačující, a to zejména s ohledem na zjednodušený obsah projektové dokumentace pro povolení záměru. Kategorie ostatních staveb, která je velmi široká, je navíc definována negativně. Do kategorie ostatních staveb jsou totiž zařazeny všechny ty stavby, které nejsou uvedeny ve výčtu kategorie staveb drobných, jednoduchých ani vyhrazených. To může v praxi způsobovat řadu problémů.

Nezměnil se ani další problém, na nějž ČKAIT opakovaně upozorňovala. **Dokumentace pro provádění stavebních úprav včetně nástaveb či přístaveb jednoduchých staveb může být za určitých podmínek zpracovaná neautorizovanou osobou**, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe

v projektování staveb (MMR o této neautorizované osobě hovoří jako o „kvalifikované osobě“).

Aktualizovaná právní analýza kategorizace staveb podle NSZ popisuje způsob projektování, povolování, provádění a kolaudace jednotlivých kategorií. Jsou podrobněji doplněny zmínky v souvisejících předpisech. Ty jsou podstatné zejména u takových typů staveb, jako je plot, sjezd, nájezd atd.

Nový stavební zákon přináší oproti starému stavebnímu zákonu kategorizaci staveb projevující se v jednotlivých požadavcích kladených na ten který typ stavby. Stavby spadající do jednotlivých příloh k NSZ se vlivem jeho novel neustále mírně proměňovaly.

Přehled konkrétních příkladů jednotlivých kategorií staveb podle NSZ uvádí metodiky MMR, které k tomu byly vydány v květnu 2024:

- Přehled konkrétních příkladů **drobných** staveb podle přílohy č. 1 zák. č. 283/2021 Sb., stavební zákon.
- Přehled konkrétních příkladů **jednoduchých** staveb podle přílohy č. 2 zák. č. 283/2021 Sb., stavební zákon.
- Přehled konkrétních příkladů **vyhrazených** staveb podle přílohy č. 3 zák. č. 283/2021 Sb., stavební zákon.

O tom, že je toto téma naprosto zásadní, svědčí i to, že předchozí digitální verze byla úplně nejčtenějším článkem. Jen v posledním roce si ho zobrazilo 29 tisíc čtenářů ze 170 tisíc uživatelů webové verze časopisu Z+i ČKAIT. **Proto přinášíme plné znění aktualizované právní analýzy kategorizace staveb podle NSZ ve znění k 1. červenci 2024, které najdete na zpravy.ckait.cz.**

JUDr. Eva Kuzmová
členka Legislativní komise ČKAIT

Hlavní změny při navrhování staveb pro bydlení od 1. července 2024

V čem zásadním pro práci projektantů bude vyhláška nová? Vybrané zásadní změny pro návrh a konstrukci pozemních staveb pro bydlení, ubytování a rekreaci lze shrnout do následujících bodů:

- nejsou stanoveny odstupy mezi stavbami, pouze vzdálenost 2 metry od hranice pozemku
- zavádí se pojmy jako byt s univerzálním standardem a obytný a pobytový prostor
- stavby pro bydlení musejí být již při čtyřech a více podlažích vybaveny výtahem
- sjednocují se minimální světlé výšky obytných místností na 2,5 metru
- v podkroví a v tzv. obytném prostoru lze použít světlou výšku 2,2 metru
- upravena je šířka schodišťového stupně na 300 mm, u rodinných domů na 280 mm
- parkování osobních vozů je řešeno nově s využitím účelových jednotek v příloze č. 1 vyhlášky

Nové požadavky na stavby pro bydlení

S letními prázdninami letos přichází i kompletní účinnost nového stavebního zákona a jeho prováděcích vyhlášek pro všechny typy staveb, tedy i stavby pro bydlení. Zjednoduší se proces jejich povolování a realizace? Jaké na ně budou kladeny požadavky na výstavbu? To jsou jedny z mnoha otázek, které si v souvislosti s novou právní úpravou klade snad každý. Zde přinášíme neoficiální právní rozbor změn, které se týkají staveb pro bydlení.

Od 1. července 2024 se v plné míře spustí povolování podle nového stavebního zákona (zákon č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů – NSZ). Jedná se zásadní rekodifikaci stavebního práva, která přináší nové definice i postupy a vytváří velmi turbulentní právní prostředí. NSZ byl již 3× novelizován. Zásadní prováděcí vyhlášky jsou vydávány na poslední chvíli. Nová vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, prošla notifikací v EU beze změny a ve Sbírce zákonů vyšla v sice předpokládané podobě, ale teprve 12. června 2024. Je nutné sledovat výklad a metodické pokyny MMR, které postupně vychází.

Mění se definice staveb pro bydlení a souvisejících pojmů

Základní definice staveb pro bydlení jsou obsaženy v novém stavebním zákoně

Podle § 13 písm. b) NSZ se **bytovým domem** rozumí stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení.

Rodinný dům je vymezen v § 13 písm. c) NSZ jako stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení a která má nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví, nebo třetí nadzemní podlaží ustoupené od vnějšího líce obvodové stěny budovy orientované k uliční čáře alespoň o 2 metry.

Bytem se podle § 13 písm. i) NSZ rozumí soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení.

Podle § 13 písm. j) NSZ je **bytem zvláštního určení** byt upravený k bydlení osob s těžkým pohybovým postižením nebo osob s těžkým zrakovým postižením.

Místností se podle § 13 písm. k) NSZ rozumí prostorově uzavřená část stavby, vymezená podlahou, stropem nebo konstrukcí střechy a pevnými stěnami.

NSZ dále v § 13 písm. l) definuje **obytnou místnost** jako část bytu, která je určena k bydlení, splňuje požadavky na bydlení z hlediska velikosti, denního osvětlení, větrání, vytápění a hluku a má podlahovou plochu nejméně 8 m²; kuchyň se za obytnou místnost považuje, pokud má podlahovou plochu nejméně 12 m²; tvoří-li byt jediná obytná místnost, musí být její podlahová plocha nejméně 16 m².

Pobytovou místností se podle § 13 písm. m) NSZ rozumí místnost, která svou polohou, velikostí a stavebním uspořádáním splňuje požadavky na to, aby se v ní zdržovaly osoby.

Podlahovou plochu definuje § 13 písm. n) NSZ jako součet ploch vymezených vnitřním lícem svislých konstrukcí jednotlivých místností a prostorů stavebně upravených k účelovému využití v budově; v podlažích se šikmými stěnami nebo

šikmým stropem je vymezena vnitřním lícem konstrukcí v úrovni 1,2 m nad úrovní podlahy; u poloodkrytých, popřípadě odkrytých prostorů se místo chybějících svislých konstrukcí podlahová plocha vymezí pravoúhlým průmětem obvodu vodorovné nosné konstrukce.

Zastavěnou plochou stavby se podle § 13 písm. o) NSZ rozumí plocha ohraničená pravoúhlými průměty vnějšího líce obvodových konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny; plochy lodžii a arkýřů se započítávají; u objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je zastavěná plocha vymezena obalovými čarami vedenými vnějšími líci svislých konstrukcí do vodorovné roviny; u zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha vymezena pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny.

Zastavěnou plochou pozemku je podle § 13 písm. p) NSZ součet všech zastavěných ploch jednotlivých staveb.

Další definice staveb pro bydlení obsahuje i nová vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu

Další definice obsahuje i nová vyhláška MMR o požadavcích na výstavbu, která již úspěšně prošla notifikací v EU a v nejbližších dnech vyjde ve Sbírce zákonů. Nabytí účinnosti by měla také 1. července 2024.

Ta v § 3 písm. a) definuje **byt s univerzálním standardem** jako byt, jehož uspořádání zohledňuje potřeby osob používajících kompenzační pomůcky k chůzi, ve kterém univerzální standard splňují všechny místnosti.

Podle § 3 písm. b) vyhlášky se **obytným prostorem** rozumí obytná místnost, nebo část obytné místnosti, jejíž minimální plocha je 8 m², která splňuje požadavky na bydlení a kde předpokládá převažující pobyt osob.

Parkovacím stáním je podle § 3 písm. g) vyhlášky plocha pro parkování nebo odstavení vozidla.

Stavba pro sociální služby je definována v § 3 písm. k) vyhlášky jako stavba domova pro osoby se zdravotním postižením, domova pro seniory, domova se zvláštním režimem, chráněného bydlení, azylového domu, domu na půl cesty a zařízení následné péče.

Požadavky na stavby pro bydlení podle kategorizace staveb NSZ

NSZ rozlišuje obecně čtyři kategorie staveb, a to:

- stavby drobné**, které jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu,
- stavby jednoduché**, které jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu,
- stavby vyhrazené**, které jsou uvedeny v příloze č. 3 k tomuto zákonu, a
- stavby ostatní**.

Stavby pro bydlení však nespádají do všech těchto kategorií.

Stavba pro bydlení nikdy nemůže být stavbou drobnou, i kdyby jinak splňovala všechny parametry drobné stavby. Stanoví tak výslovně odst. 2 písm. a) přílohy č. 1 k NSZ. Stavbou drobnou tedy nemohou být výrobky plnící funkci stavby – mobilheimy – určené pro bydlení. **Stavby pro bydlení rovněž nejsou stavbami vyhrazenými. Stavby pro bydlení tak spadají buď pod stavby jednoduché, či stavby ostatní.**

Stavby jednoduché – příloha č. 2 k NSZ

Odst. 1 písm. a) – stavby pro bydlení a rodinnou rekreaci, které mají nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví nebo ustoupené podlaží

- rodinný dům, bytový dům, pokud splní podmínky podlažnosti,
- **vyžaduje:**
 - **povolení stavebního úřadu,**
 - **JES,**
 - **kolaudaci,**
 - **projektovou dokumentaci zpracovanou projektantem – autorizovanou osobou,**
- tato stavba může být stavebníkem provedena **svépomocí**, ale stavebník je povinen zajistit odborné vedení provádění stavby **stavbyvedoucím** – autorizovanou osobou,
- při provádění této stavby je vyžadován **stavební deník**.

Odst. 1 písm. p) – stavba pro bydlení do 80 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s nejvýše jedním nadzemním podlažím, bez podsklepení, na pozemku rodinného domu, která je se stavbou rodinného domu funkčně spojena a je umístována v odstupové vzdálenosti od hranic pozemků nejméně 2 m, pokud nejde o stavbu pro podnikatelskou činnost a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku rodinného domu; požadavky územního plánu na sklon střechy stavby se nepoužijí

- **výměnky, resp. malé domky**, které je možné postavit na pozemku **u stávajícího rodinného domu na jednom stavebním pozemku** (startovací bydlení, event. vícegenerační bydlení), **podmínkou je vzájemné funkční propojení**,
- vazba na pozemky určené již dřívějším rozhodnutím k zastavění rodinným domem eliminuje riziko umístování tohoto typu záměrů v oblastech nevhodných či neurčených pro výstavbu (například ve volné krajině); zároveň se jedná o pojistku, aby nedocházelo k vytváření „obytných kempů“ v místech pro tento účel neurčených,
- tuto stavbu výminkového bydlení není možné využívat za účelem zisku jako podnikatelskou činnost, čímž dojde mimo jiné k eliminaci rizik souvisejících s problematikou poskytování krátkodobého ubytování,
- pro tuto funkci bydlení je vhodné použít **tzv. modulové domy, popř. jiné výrobky plnící funkci stavby**,
- na stavby sloužící jako výminkové bydlení **se nevztahují požadavky územního plánu na sklon střech**, neboť v opačném případě by mohlo dojít k nepřiměřenému omezení výběru možných modulových domů, které by bylo možné pro účely výminkového bydlení v tomto režimu využít,

- **vyžaduje:**
 - **povolení stavebního řadu,**
 - **JES,**
- **nevyžaduje kolaudaci,**
- postačí **dokumentace zpracovaná neautorizovanou osobou**, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb,
- tato stavba může být stavebníkem provedena **svépomocí**, ale stavebník je povinen zajistit odborné vedení provádění stavby **stavbyvedoucím** – autorizovanou osobou,
- při provádění této stavby postačí **jednoduchý záznam o stavbě.**

Odst. 2 písm. b) – změny jednoduchých staveb uvedených v odst. 1, při nichž nedojde k překročení uvedených parametrů

- **nástavba, přístavba, stavební úprava v parametrech odst. 1**, tedy i po provedené přístavbě, nástavbě, stavební úpravě bude mít stavba pro bydlení stále nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví nebo ustoupené podlaží,
- **vyžaduje:**
 - **povolení stavebního řadu,**
 - **JES,**
- **nevyžaduje kolaudaci,**
- postačí **dokumentace zpracovaná neautorizovanou osobou**, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb,
- tato stavba může být stavebníkem provedena **svépomocí**, ale stavebník je povinen zajistit odborné vedení provádění stavby **stavbyvedoucím** – autorizovanou osobou,
- při provádění této stavby postačí **jednoduchý záznam o stavbě.**

Stavby ostatní

Všechny ostatní stavby pro bydlení, které nebyly uvedeny u staveb jednoduchých

- **např. bytový dům o více než dvou nadzemních podlažích,**
- **vyžaduje:**
 - **povolení stavebního úřadu,**
 - **JES,**
 - **kolaudaci,**
 - **projektovou dokumentaci zpracovanou projektantem** – autorizovanou osobou,
- tato stavba musí být provedena **dodavatelsky** – stavebním podnikatelem, který zabezpečí odborné provádění stavby **stavbyvedoucím** – autorizovanou osobou,
- při provádění této stavby je vyžadován **stavební deník.**

Požadavky na výstavbu podle § 137 NSZ a podle celostátní vyhlášky č. 146/2024 Sb.

Požadavky na výstavbu jsou obecně upraveny v hlavě I části čtvrté NSZ.

Ustanovení § 137 NSZ dělí požadavky na výstavbu na:

- a) požadavky na vymezení pozemků,**
- b) požadavky na umístování staveb,**
- c) technické požadavky na stavby.**

Základ požadavků na výstavbu je tedy nově upraven přímo v zákoně. Podrobnější požadavky pak stanoví nová vyhláška o požadavcích na výstavbu, která tak základ vymezený v NSZ doplňuje a současně nahrazuje jak dosavadní celostátní vyhlášku o obecných požadavcích na využívání území (vyhláška č. 501/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), tak i dosavadní celostátní vyhlášku o technických požadavcích na stavby (vyhláška č. 268/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Vyhláška o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (vyhláška č. 398/2009 Sb.) je nahrazena novou úpravou přístupnosti, která je řešena také přímo v nové vyhlášce o požadavcích na výstavbu. Jí se věnuje samostatný článek (strana 14).

Celostátní vyhláška o požadavcích na výstavbu je dále koncipována tak, že požadavky na výstavbu uvedené v části druhé (požadavky na vymezení pozemků), části třetí (požadavky na umístování staveb) a čtvrté (technické požadavky na stavby) se použijí pro všechny druhy staveb a zařízení (tedy i pro stavby pro bydlení), není-li v části páté (zvláštní požadavky na některé stavby) uvedeno jinak.

Co se týká zvláštních požadavků staveb pro bydlení a byty, ty jsou ve vyhlášce obsaženy pouze v jednom paragrafu, konkrétně v § 49. Požadavky na některé jiné typy staveb jsou upraveny mnohem podrobněji, což nese dojem určité nevyváženosti.

NSZ v § 152 odst. 2 (ve spojení s § 333 odst. 3) umožňuje, aby Praha, Brno a Ostrava přijaly svoje vlastní městské předpisy, kde si mohou požadavky na výstavbu řešit odchylně s výjimkou požadavků na výstavbu staveb dálnic, silnic, drah a civilních leteckých staveb a požadavků na stavby technické infrastruktury. V článku se dále ale věnuji pouze celostátní vyhlášce.

NSZ dále v § 137 odst. 2 uvádí, že při územně plánovací a **projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb** je každý povinen dodržovat cíle a úkoly územního plánování a **dodržovat požadavky na výstavbu stanovené tímto zákonem, prováděcím právním předpisem nebo jinými právními předpisy.**

NSZ pak uvádí dvě situace, kdy by se požadavky na výstavbu neuplatnily:

- 1. Na základě § 137 odst. 4 NSZ a contrario, z něhož vyplývá, že v rozsahu, v jakém to závažné územně technické**

nebo stavebně technické důvody nebo jiný veřejný zájem vylučují, se požadavky na výstavbu neuplatní u

- a) změny dokončené stavby,
- b) údržby dokončené stavby,
- c) změny v užívání stavby,
- d) dočasné stavby,
- e) zařízení staveniště,
- f) pozemku nebo stavby, které jsou kulturní památkou nebo se nacházejí v památkové rezervaci nebo zóně.

Např. § 32 odst. 3 vyhlášky o požadavcích na výstavbu stanoví povinnost u staveb bytových domů zřídit výtah ve stavebách bytových domů se vstupy do bytů v úrovni čtvrtého a vyššího nadzemního podlaží nebo podkroví v téže úrovni. Dosavadní vyhláška však určovala, že výtahy se musí zřizovat u novostaveb bytových domů se vstupy do bytu v úrovni pátého a vyššího nadzemního podlaží nebo podkroví v téže úrovni.

U změny této dokončené stavby (přístavba, nástavba, stavební úprava) by se postupovalo právě podle § 137 odst. 4 NSZ, neboť by to právě mohly vylučovat závažné územně technické a stavebně technické důvody vylučovat a požadavek na zřízení výtahu od čtvrtého nadzemního podlaží by se zde neuplatnil.

2. Na základě stavebním úřadem povolené výjimky z požadavků na výstavbu ve smyslu § 138 NSZ. Stavebník si i podle NSZ může požádat o udělení výjimky z těch ustanovení vyhlášky o požadavcích na výstavbu, ze kterých tento předpis povolení výjimky výslovně umožňuje (jsou uvedeny v § 95 odst. 1 a 2 vyhlášky), a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví nebo života osob nebo zvířat, životní prostředí, sousední pozemky nebo stavby. Řešením podle povolené výjimky musí být dosaženo účelu sledovaného požadavky na výstavbu stanovenými tímto zákonem.

O povolení výjimky již ale nebude stavební úřad rozhodovat samostatně. Podle NSZ je nutné, aby stavebník přímo do žádosti o vydání povolení záměru uvedl i to, zda-li žádá o povolení výjimky, případně jaké, odůvodnil ji a doložil závaznými stanovisky příslušných dotčených orgánů. Pak stavební úřad bude rozhodovat o výjimce podle § 228 odst. 1 NSZ přímo v řízení o povolení záměru jedním rozhodnutím.

A) Požadavky na vymezení pozemků

Obecně podle NSZ – zákon č. 283/2021 Sb.

- Požadavky na vymezení pozemků jsou stanoveny obecně v § 139 NSZ.
- Požadavky na vymezení stavebních pozemků jsou stanoveny v § 140 NSZ.

V ustanovení § 140 NSZ jsou stanoveny konkrétní požadavky pro vymezení stavebních pozemků, tedy pozemků určených k zastavění, nebo již pozemků zastavěných.

Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním, umožňoval umístění, realizaci a užívání stavby pro navrhovaný účel a aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci.

NSZ však neurčuje, o kterou kategorii pozemní komunikace se má ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích (zákon č. 13/1997 Sb.) jednat. Termíny „dopravně napojen“, „napojen“ či „připojen“ na veřejně přístupnou pozemní komunikaci, které jsou užity ve stavebním zákonu, je nutno chápat jako „být napojen“ či „připojen“ v širším slova smyslu, tzn., jak možnost vjezdu pro vozidla, tak vstup pro chodce v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Podle § 140 odst. 3 NSZ se stavební pozemek vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno:

- a) umístění odstavných a parkovacích stání pro účel využití pozemku a užívání staveb na něm umístěných,
- b) nakládání s odpady a zneškodňování odpadních vod podle jiných právních předpisů, které na pozemku vznikají jeho užíváním nebo užíváním staveb na něm umístěných,
- c) hospodaření se srážkovými vodami jejich
 1. akumulací a následným využitím, vsakováním nebo výparem, pokud to hydrogeologické poměry, velikost pozemku a jeho výhledové využití umožňují a pokud nejsou vsakováním ohroženy okolní stavby nebo pozemky,
 2. odváděním do vod povrchových prostřednictvím dešťové kanalizace, pokud jejich vsakování ani akumulace s následným využitím není možná, nebo
 3. regulovaným odváděním do jednotné kanalizace, není-li možné odvádění do vod povrchových.

Podrobněji podle celostátní vyhlášky č. 146/2024 Sb. – vybrané paragrafy

• § 7 – Parkovací stání

Podle § 7 odst. 1 vyhlášky o požadavcích na výstavbu se pro stavby nebo pro účel využití pozemku, s výjimkou staveb dočasných na dobu nejvýše jednoho roku, parkovací stání navrhuje a provádí v počtu podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

Výpočet se v případě bydlení odvíjí nikoliv od bytové jednotky o dané velikosti, ale od podlahové plochy, jak je definována v NSZ. Postačí přitom **1 parkovací stání na 120 m² podlahové plochy**. To ale může být i několik bytových jednotek, na které by tak připadalo jediné parkovací místo. Noví majitelé bud budou více využívat stávající parkovací místa v uličním prostranství, nebo čistě prostě nemusí mít své auto kam zaparkovat.

Navíc z ustanovení § 7 odst. 1 vyhlášky může stavebník požádat o udělení výjimky.

• § 10 – Pozemek stavby pro bydlení

Vyhláška v § 10 odst. 1 stanoví, že **na pozemku stavby pro bydlení lze kromě stavby pro bydlení umístit také stavbu a zařízení související nebo podmiňující funkci bydlení**

a provést terénní úpravy potřebné k řádnému a bezpečnému užívání pozemků a staveb a zařízení na nich.

Zatímco stavba pro bydlení může být na pozemku jedna s případným výměnkem, u staveb a zařízení souvisejících či podmiňujících funkci bydlení není omezen jejich počet (při splnění všech dalších požadavků zákona a vyhlášky), neboť se v tomto případě může jednat o stavbu garáže, altánu, skleníku, sauny apod.

B) Požadavky na umísťování staveb

Obecně podle NSZ – zákon č. 283/2021 Sb.

Požadavky na umísťování staveb jsou stanoveny obecně v § 143 NSZ.

• § 144 NSZ – Odstupy staveb

Podle odst. 1 tohoto ustanovení platí, že vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické a požadavky stanovené prováděcím právním předpisem a jinými právními předpisy.

Odst. 2 pak uvádí, že **vzájemné odstupy staveb musí umožňovat údržbu staveb.**

Podrobněji podle celostátní vyhlášky č. 146/2024 Sb. – vybrané paragrafy

• § 11 – Umísťování stavby s ohledem na stavební čáru a na hranici pozemku

Odst. 1 stanoví, že stavba se umísťuje v souladu se stavební čarou stanovenou podle převažujícího charakteru zástavby a jejího vztahu k veřejnému prostranství.

V odst. 2 je pouze generální klauzule o tom, že umístěním stavby nesmí být znemožněna budoucí zástavba sousedního pozemku nebo ohrožena stávající zástavba sousedního pozemku. Nově je ve vyhlášce řečeno pouze to, že stavba musí být umístěna minimálně 2 m od hranice pozemku vyjma pozemku veřejného prostranství.

Vyhláška však již neřeší (oproti dosavadní úpravě) vzdálenost minimálně 7 m mezi rodinnými domy a jejich vzdálenost od společných hranic pozemků minimálně 2 m. Pro jiné stavby pro bydlení už nemá dosavadní pravidlo tzv. sklopných výšek – jsou-li v některé z protilehlých stěn sousedících staveb pro bydlení okna obytných místností, musí být odstup staveb roven alespoň výšce vyšší z protilehlých stěn.

Stavební úřad tak bude zajímat pouze kritérium odstupu 2 m od hranice pozemku vyjma pozemku veřejného prostranství. Z tohoto ustanovení může navíc stavebník požádat o udělení výjimky.

Přímo podle § 11 odst. 3 vyhlášky na výstavbu by se pak požadavek odstupu 2 m nepoužil

a) jde-li o stavbu do 2 m výšky,

b) jde-li o stavbu pozemních komunikací, drah, vodních cest a leteckých staveb, sítě technické a zelené infrastruktury, nebo

c) je-li takový způsob zástavby v místě obvyklý, odpovídá charakteru území nebo vyplývá ze způsobu parcelace (např. řadové domy, ale samozřejmě půjde i o mnohé výkladové nejasnosti).

Takto pojatou úpravu vyhlášky nelze uzavřít jinak než tím, že nově nastavené odstupy budou umožňovat zahuštění zástavby.

V odst. 4 vyhláška dále stanoví, že umísťuje-li se stavba na hranici pozemku, nesmí být ve stěně stavby orientované k hranici pozemku žádné stavební otvory; to neplatí při umístění stavby na hranici s pozemkem veřejného prostranství. Stavba musí být umístěna tak, aby bylo zamezeno stékání srážkových vod a spadu sněhu ze stavby na sousední pozemek.

C) Technické požadavky na stavby

Obecně podle NSZ – zákon č. 283/2021 Sb.

Sedm základních požadavků na stavby stanoví § 145 NSZ. Jedná se o:

- a) *mechanická odolnost a stabilita,*
- b) *požární bezpečnost,*
- c) *ochrana zdraví,*
- d) *ochrana životního prostředí,*
- e) *bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě,*
- f) *úspora energie,*
- g) *udržitelné využívání přírodních zdrojů.*

Tyto základní požadavky jsou podrobně rozvedeny v § 146 až 151 NSZ.

Podrobněji podle celostátní vyhlášky č. 146/2024 Sb. – vybrané paragrafy

• § 20 – Osvětlení, proslunění, stínění

Vnitřní prostor stavby musí být podle odst. 1 tohoto ustanovení navržen a proveden tak, aby bylo zajištěno jeho denní osvětlení podle účelu užívání stavby. Z tohoto ustanovení může stavebník požádat o udělení výjimky.

Vyhláška dále v § 20 odst. 3 stanoví, že pobytová místnost ve stavbě pro sociální služby a herna mateřské školy s výjimkou zázemí lesní mateřské školy a výdejny lesní mateřské školy musí být navrženy a provedeny tak, aby bylo zajištěno jejich proslunění.

Požadavek proslunění se tedy nově nevztahuje vůbec na bytové a rodinné domy, ty už pro proslunění nemusí vyžadovat určitou orientaci bytu. Stačí, že budou splňovat požadavky na denní osvětlení a větrání, jejichž parametry budou rozvedeny v technické normě.

Podle § 20 odst. 4 vyhlášky se **stavba navrhuje a provádí s ohledem na zastínění obytných a pobytových místností stávající budovy ovlivněné navrhovanou stavbou, s výjimkou pobytové místnosti ve stavbě pro bydlení a bytu v podzemním podlaží**. Z tohoto ustanovení může stavebník požádat o udělení výjimky.

U stavby ve stavební proluce se požadavek na zastínění nepoužije a porovnává se stínění parametricky navazující stavby.

• § 31 – Schodiště a šikmá rampa

Každé podlaží, s výjimkou vstupního podlaží v úrovni upraveného terénu, musí mít podle odst. 1 tohoto ustanovení zajištěno užívání minimálně jedním hlavním schodištěm. Pomocné schodiště musí být navrženo a provedeno tak, aby splnilo prostorové parametry řešení únikových, popřípadě zásahových cest. Místo schodiště lze navrhnout šikmou rampu, která na únikové cestě nesmí mít větší podélný sklon než 12,5 %.

Odst. 2 uvádí, že hlavní schodiště a hlavní šikmá rampa musí splňovat parametry stanovené v příloze č. 4 k této vyhlášce. V té je upravena šířka schodišťového stupně na 300 mm, u rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci lze použít 275 mm.

Toto ustanovení je jisté na straně bezpečnosti při užívání schodiště, neboť vede na nižší výšky schodů. Podle obvyklého užívaného vzorce $2h + b$, kde h je výška a b šířka stupně, vychází jako nejvyšší výška stupně 165 mm. Tím je výška stupně omezena na danou hodnotu.

Omezení šířky a tím i výšky stupně způsobí větší počet schodů a tím delší ramena schodišť. Při stavebních úpravách by se pak použil § 137 odst. 4 NSZ, tj. pokud to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nebo jiný veřejný zájem vylučují, nové požadavky se neuplatní.

• § 32 – Výtah a zdvihací plošina

Výtah musí být podle § 32 odst. 3 nově zřízen u stavby bytového domu a stavby ubytovacího zařízení se vstupy do bytů nebo ubytovacích jednotek v úrovni čtvrtého a vyššího nadzemního podlaží nebo podkroví v téže úrovni.

Jak již bylo výše uvedeno, v případě změn staveb se postupuje podle ustanovení § 137 odst. 4 stavebního zákona, tj. pokud to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nebo jiný veřejný zájem vylučují, požadavek na zřízení výtahu se neuplatní.

Odst. 4 dále uvádí, že **výtah v bytovém domě musí zajistit přístup do všech jeho společných prostor**. V bytovém domě bez výtahu musí být zajištěn přístup minimálně do jednoho podlaží, které slouží převážně pro bydlení.

Výtah nebo zdvihací plošina určená osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být navrženy a provedeny tak, aby umožňovaly jejich bezpečný pohyb a splňovaly požadavky na přístupnost. To neplatí pro stavby rodinných domů a pro stavby pro rodinnou rekreaci.

• § 38 – Výšky

Odst. 1 vyhlášky stanoví, že **světlá výška obytné místnosti nebo pobytové místnosti stavby pro bydlení musí být minimálně 2,5 m**. Zde je povoleno snížení 100 mm oproti dnešnímu standardu. To platí pro rodinné i bytové domy shodně. Výška je udána pro obytné a pobytové místnosti, nikoli pro obytné a pobytové prostory.

Světlá výška může být snížena až na 2,2 m, nejvýše nad polovinou podlahové plochy obytné místnosti. V podkroví musí být světlá výška obytné místnosti minimálně 2,2 m (opět snížení 100 mm oproti dnešnímu standardu). V obytné místnosti se šikmým stropem musí být nejmenší světlá výška dosažena minimálně nad polovinou podlahové plochy prostoru, u prostorů se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m.

Zvláštní požadavky na některé stavby podle NSZ

• § 49 – Stavba pro bydlení a byty

NSZ má kromě uvedené obecné úpravy specificky ke stavbám pro bydlení a bytům ve vyhlášce pouze jeden paragraf. Zde je stanoveno pouze to, že byt musí být stavebně uzavřený a bytové domy musí být vybaveny místností nebo prostorem s výlevkou pro úklid společných částí domu.

Další bližší požadavky už se týkají bytů zvláštního určení, s univerzálním standardem, pro osoby s těžkým pohybovým postižením či s těžkým zrakovým postižením.

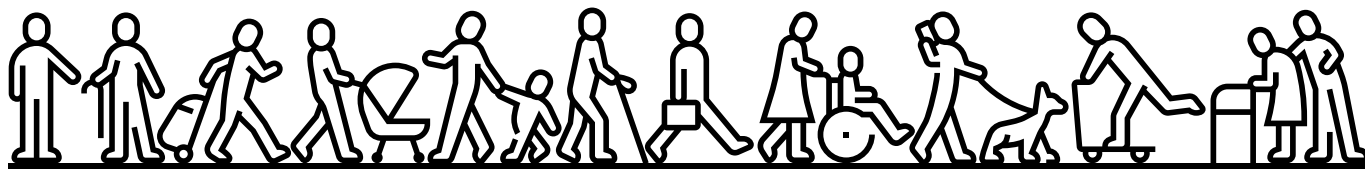
Oproti podrobné úpravě zvláštních požadavků na další typy staveb je tato stručná úprava poněkud zarážející.

Pro krajská města platí mírnější požadavky při vymezování pozemků a umístování staveb

Velkými sídly se podle vyhlášky o požadavcích na výstavbu rozumí **hlavní město Praha a krajská města**. Podle § 91 odst. 2 vyhlášky platí, že **v rámci zastavěného území se požadavky části druhé (požadavky na vymezování pozemků) a třetí (požadavky na umístování staveb) této vyhlášky nepoužijí na stavby ve velkých sídlech ve stavebních prolukách, jedná-li se o stavbu, jejíž parametry odpovídají úplně souvislé zástavbě stejné výškové úrovně a stejného půdorysného rozsahu a s ohledem na stavební čáru**; nedojde-li současně k ohrožení bezpečnosti, ochrany života a zdraví osob nebo zvířat a životního prostředí a je-li v souladu s podmínkami územně plánovací dokumentace.

JUDr. Eva Kuzmová

členka Legislativní komise ČKAIT

Požadavky na přístupnost v nové právní úpravě

Od 1. července 2024 vstupuje do stavebního práva nový pohled na problematiku bezbariérového užívání. Původní pojem bezbariérovost se nahrazuje definicí přístupnosti, která má širší význam a stala se jedním ze sedmi základních požadavků na stavby. Má zajistit, aby stavby a pozemky mohly bezpečně užívat všechny osoby v každém věku a za všech životních okolností. Tedy nejen vozíčkáři, ale i maminky s malými dětmi či starší nebo nemocné osoby.

V právní úpravě starého stavebního zák. č. 183/2006 Sb. jsme byli zvyklí, že bezbariérové užívání staveb bylo jedním z obecných požadavků na výstavbu a obecné technické požadavky byly formulovány v samostatné prováděcí vyhlášce stavebního zákona – vyhlášce č. 398/2009 Sb.

Nový stavební zákon č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v § 13 písm. d) stanoví nový pojem stavebního práva **PŘÍSTUPNOST**, který je definován jako vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami a osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do 3 let (dále jen „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“) s cílem bezbariérového užívání.

Se samostatným a bezpečným využitím pozemků a staveb souvisí dvě základní ustanovení NSZ

§ 141 odst. 3 určuje požadavky na veřejná prostranství: „... chodníky, nástupiště veřejné dopravy, úrovně i mimoúrovňové přechody, chodníky v sadech i parcích a ostatní pochozí plochy jako součást veřejných prostranství musí splňovat požadavky na přístupnost.“

§ 145 v odst. 1 písm. e) zařazuje přístupnost mezi základní požadavky na stavby. Požadavek na přístupnost je uveden spolu s požadavkem na bezpečnost, a to znamená, že každá povinnost na dodržení bezpečnosti obsahuje také požadavek na zohlednění přístupnosti. Přístupnost se týká pouze zákonem určených pěti typů staveb uvedených v § 149 písm. b) a jedná se o

1. stavby pozemních komunikací a veřejných prostranství,
2. stavby občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností,
3. společné prostory a domovní vybavení bytového domu,
4. byty zvláštního určení,
5. stavby pro výkon práce více než 25 osob, pokud charakter provozu v těchto stavbách umožňuje zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.

Požadavkům na přístupnost se věnuje devět odstavců § 29 vyhlášky č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu

V odst. 1 je stanoveno, že stavba podle druhu a účelu musí být navržena a provedena tak, aby splnila požadavky na přístupnost podle normy. V základních pojmech vyhlášky a § 3 písm. j) se stanoví, že normou je norma uvedená v příloze č. 14 k této vyhlášce. Předmětnou normu k přístupnosti uvádí bod 3 přílohy – jedná se o zcela novou českou technickou normu ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání, která je vyhláškou zezáväzněna. **DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ:** Závaznost normy není v celém jejím rozsahu, ale závazné budou ty kapitoly, články nebo přílohy s přímou vazbou na vyhlášku a její konkrétní ustanovení.

V odst. 2 se stanoví, že stavba se podle druhu a potřeby vybavuje hmatovými a akustickými prvky pro osoby se zrakovým postižením a komunikačními prvky pro osoby se sluchovým postižením. Základem toho ustanovení je požadavek, aby pro osoby se smyslovým postižením (osoby se zrakovým a sluchovým postižením) byla hmatová, akustická a vizuální orientace řešena na principu více smyslů – hmat, sluch a zrak. Jako přístupné lze považovat prostředí založené na principu dvou smyslů.

Tento odstavec má přímou **vazbu na odst. 9**, který stanoví, že pokud je součástí stavby základní informace pro orientaci veřejnosti, musí být vnímatelná zrakově a dále musí být doplněna hmatovými nebo akustickými prvky podle odstavce 2.

Odst. 3 je ve vazbě na veřejná prostranství v § 141 odst. 3 stavebního zákona a stanoví: Komunikace pro pěší v zastavěném a zastavitelném území musí umožňovat samostatný, bezpečný, snadný a plynulý pohyb osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace; to neplatí v rámci průmyslových nebo skladových areálů, s výjimkou příchodu k prostorům užívaným osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přínosem ustanovení je výjmutí průmyslových a skladových areálů z režimu přístupnosti.

V odst. 4 jsou uvedeny podmínky pro PŘÍCHOD do staveb. Vyhláška pracuje oproti stávající terminologii „přístup do staveb“ s novým pojmem „příchod do staveb“. Tato změna

nastala z důvodu zavedení a chápání významu „přístupnost“. S novou terminologií souvisí také odstranění z vyhlášky termínu „bezbariérové“, a tak v bodě b) tohoto odstavce namísto řešení výškových rozdílů pomocí „bezbariérové rampy“ je stanoveno řešení „**rampou určenou osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace**“.

V odst. 5 jsou stanoveny další požadavky na příchod do vybraných staveb, a to požadavky na akustické prvky pro osoby se zrakovým postižením. Povinnost vybavit stavbu orientačním majáčkem se oproti požadavku vyhlášky č. 398/2009 Sb. nyní výrazným způsobem doplňuje o všechny stavby veřejné správy, kromě nemocnic také o polikliniky a dále o pošty, banky, zdravotní pojišťovny, soudy, stavby pro výchovu a vzdělávání včetně vysokých škol. Stavby pro výchovu a vzdělávání jsou specifikovány v základních pojmech v § 3 písm. e) a povinnost orientačního majáčku tedy nastává mimo jiné pro stavby mateřských škol, základních škol, základních uměleckých a jazykových škol, středních škol atd.

Odst. 6 nám obecně stanoví, že prostor užívaný osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být navržen a proveden tak, aby splnil požadavky na přístupnost. Jedná se o ustanovení navazující na požadavky uvedené ve druhé části této vyhlášky

- § 7 Parkovací stání,
- § 14 Staveniště,
- § 25 Komunální odpad,
- § 30 Hygienické zařízení a šatny,
- § 31 Schodiště a šikmé rampy,
- § 32 Výtah a zdvihací plošina,
- § 34 Ochrana proti pádu,
- § 35 Protiskluznost,
- § 37 Plochy,
- § 39 Šířky, jiné rozměry a vnitřní komunikace budov,
- § 49 Stavba pro bydlení a byty,
- § 51 Stavba pro sociální služby,
- § 52 Stavba pro výchovu a vzdělávání,
- § 53 Stavba pro sport,
- § 55 Umělé koupaliště a sauna,
- § 58 Garáž,
- § 62 Přístupnost čerpací stanice a veřejně přístupného dobíjecího bodu.

Požadavky na přístupnost jsou tak splněny základními požadavky ve vztahu přístupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu, např. manipulační plochy, dosahové úrovně, ve vztahu osob s omezenou schopností orientace (osob se zrakovým a sluchovým postižením), např. hmatové a akustické vedení, komunikační prvky a dále bližšími požadavky ke konkrétním prostorům uvedené v ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání, např. požadavky na bytové domy a byty.

S odst. 6 souvisí požadavek uvedený v odst. 8, kdy prostor určený pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být označen příslušným symbolem a na viditelném místě musí být umístěna orientační tabule s označením o příchodu k němu. Jedná se zejména o označení hygienických zařízení,

vyhrazených míst v hledištích a posluchárnách a jejich vybavení indukční smyčkou apod. Jednotlivé symboly jsou pak uvedeny v příloze ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání.

Odst. 7 stanoví ve stavbě pro sociální a zdravotní služby, ve školském ubytovacím zařízení a v ubytovacím zařízení pro cestovní ruch pro více než 20 osob povinnost minimálně 5 % ubytovacích jednotek s požadavky bytu zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením. Tato povinnost se vztahuje také pro dům s pečovatelskou službou, kdy také minimálně 5 % bytů musí splňovat požadavky bytu zvláštního určení pro osoby s těžkým pohybovým postižením. *Byt zvláštního určení* je definován v ustanovení § 13 písm. j) stavebního zákona jako *byt upravený k bydlení osob s těžkým pohybovým postižením nebo osob s těžkým zrakovým postižením*.

Rozdíly mezi bytem univerzálního standardu a zvláštního určení

Ustanovení odst. 7 § 29 je v přímé návaznosti na **§ 49 Stavba pro bydlení a byty**, který v odst. 3 dělí byty zvláštního určení na byty pro osoby s těžkým

- **pohybovým postižením v bezbariérovém standardu**, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob na vozíku, ve kterém bezbariérový standard splňují všechny místnosti. Tento byt podle odst. 6 musí mít ve všech místnostech manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru minimálně 1,5 m,
- **pohybovým postižením ve specifickém standardu**, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob na lehátku nebo vozíku s využitím zdvihacího zařízení a celodenní péče asistenta, ve kterém specifický standard splňuje minimálně jedna obytná místnost a koupelna. Tento byt podle odst. 7 musí mít alespoň v jedné obytné místnosti a koupelně manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru minimálně 1,8 m,
- **zrakovým postižením**, jehož dispozice a uspořádání zohledňuje potřeby osob nevidomých. Tento byt podle odst. 8 musí mít pravouhlé uspořádání.

Uvedený § 49 uvádí požadavky na další typ bytu, a to **byt s univerzálním standardem**. Podle § 3 písm. a) vyhlášky o požadavcích na výstavbu se jedná o byt, jehož uspořádání zohledňuje potřeby osob používajících kompenzační pomůcky k chůzi, ve kterém univerzální standard splňují všechny místnosti. Následně v § 49 odst. 5 je stanovena povinnost na manipulační prostor o velikosti kruhu o průměru minimálně 1,2 m ve všech místnostech.

Byty v domě s pečovatelskou službou a ubytovací jednotky sociálních služeb musí být minimálně v univerzálním standardu

Povinnost uplatnění bytů s univerzálním standardem je vyhláškou stanovena podle § 51 odst. 1 pouze pro ubytovací jednotky ve stavbě pro sociální služby a pro byty v domě s pečovatelskou službou. Tzn. že v těchto stavbách musí být ubytovací jednotky/byty minimálně v univerzálním standardu, přičemž podle § 29 odst. 7 **nejméně 5 % bude pak bytů se**

zvláštním režimem. Jestli se bude jednat o byty v bezbariérovém standardu nebo o byty ve specifickém standardu, to již bude na rozhodnutí stavebníka a bude vycházet z požadavků a potřeb v dané lokalitě.

Ve vztahu nejen k bytovým domům je zavedení v § 25 nového požadavku na **komunální odpad**, a to včetně požadavků uvedených v odst. 3, jež stanoví, že *místnost nebo místo pro soustředování komunálního odpadu musí splňovat požadavky na přístupnost*. Přístupnost musí být podle obecného principu zajištěna všem uživatelům, osobám s omezenou schopností pohybu zajištěním manipulačních ploch a dosahové úrovně a osobám se zrakovým postižením hmatovou informací.

Ve veřejně přístupných hygienických prostorech musí být minimálně 1 záchodová kabina s možností užití asistence

Řešení **hygienických zařízení a šaten** s požadavky na přístupnost je stanoveno v § 30 a výraznou změnou je zejména nové pojetí koncepce návrhu „bezbariérových záchodů“. V **odst. 6** je stanovena povinnost *minimálně 1 záchodové kabiny s možností užití asistence určená pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace, do které je umožněn vstup ze společného prostoru pro ženy a muže, není-li to technicky možné, musí být minimálně 1 záchod v oddělení pro ženy a minimálně 1 záchod v oddělení pro muže*. V porovnání s vyhláškou č. 398/2009 Sb. jde zejména o přednostní návrh „bezbariérové záchodové kabiny“, v které bude umožněn přístup na záchodovou mísu z obou stran s možností výpomoci asistence a následně další kabiny mohou být řešeny již pro samotné užití s umístěním záchodové mísy v rohu místnosti.

Zpřesnění požadavků na přístupnost hygienických prostor je pro stavby pro výchovu a vzdělávání. Podle požadavků přílohy č. 3 bodu 4.1 je stanovena v mateřské škole povinnost u jedné záchodové mísy volného manipulačního prostoru odpovídajícího kruhu o průměru minimálně 1,2 m.

Vyhláška významně zmírňuje požadavky na vybavení přebalovací kabinou u staveb pro obchod. Ze stávajícího požadavku u staveb s prodejní plochou nad 2 000 m² se nově požadavek vybavení přebalovací kabinou podle **odst. 7** týká staveb pro obchod s prodejní plochou nad 5 000 m². Toto zmírnění se současně projevuje na povinnosti zřízení vyhrazených stání pro vozidla osob doprovázejících dítě v kočárku, které jsou uvedeny v příloze č. 1 bodu 2.2. Taková místa jsou ve vztahu staveb pro obchod povinností opět u prodejní plochy větší než 5 000 m².

Požadavky na vyhrazená stání, dobíjení a čerpání pohonných hmot

Parkovací stání je předmětem § 7 a v odst. 4 jsou stanoveny požadavky na **vyhrazená stání** pro vozidla označená parkovacím průkazem označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (počty stání zůstávají nezměněny) a vyhrazená stání pro vozidla osob doprovázejících dítě v kočárku. Tato stání musí být na plochách pro krátkodobé parkovací stání. Krátkodobé stání je v příloze č. 1 zpřesněno jako stání

sloužící k parkování osobních vozidel návštěvníků, zejména po dobu nákupu, návštěvy, naložení nebo vyložení nákladu. Z tohoto jednoznačně vyplývá, že u staveb bytových domů, resp. pro residenty a pro parkování osobních vozidel pro zaměstnance není vyhláškou stanovena povinnost vyhrazených stání, pokud v daném bytovém domě nebudou byty zvláštního určení s bezbariérovým standardem (bližší požadavek v ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání) nebo se nebude jednat o stavbu pro výkon práce s více než 25 zaměstnanci a charakter provozu bude umožňovat zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.

Nově formulované požadavky na přístupnost jsou také u **staveb pro sport**. Jedná se o požadavek § 53 odst. 2 na zřízení místa pro dobíjení akumulátorů invalidních sportovních elektrických vozíků a požadavek stanovený v § 55 odst. 3, kdy *vstup do umělého koupaliště a sauny určený osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace musí být navržen a proveden tak, aby splňoval požadavky na přístupnost*.

Jedním z posledních požadavků vyhlášky na přístupnost je ustanovení § 62 pro čerpací stanice a veřejně přístupné dobíjecí body. V **odst. 1** je stanovena povinnost umožnění čerpání pohonných hmot osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Norma ČSN 73 4001 zpřesňuje mírnou nesrovnalost vyhlášky na povinnost umožnění čerpání pohonných hmot pouze osobami s omezenou schopností pohybu. V **odst. 2** je stanoven požadavek na veřejně přístupný dobíjecí bod, kdy dobíjecí park tvořený dvěma a více dobíjecími body musí mít přístupných nejméně 5 % dobíjecích bodů, tzn. umožnit nabíjení osobami s omezenou schopností pohybu. Zde je zapotřebí uvést, že tyto body a velikost jejich stání musí být pouze přístupné z pohledu zajištění manipulační plochy pro osoby na vozíku, ale nejedná se o vyhrazená stání ve smyslu označení dopravním značením.

Požadavky na přístupnost se dotýkají i změn dokončených staveb

Závěrem je nutné zdůraznit, že požadavky na výstavbu se musí také uplatnit podle ustanovení § 13 odst. 4 stavebního zákona u změn dokončených staveb (včetně změny užívání stavby), ale také na pozemku nebo stavby, které jsou kulturní památkou nebo se nacházejí v památkové rezervaci nebo památkové zóně, pokud to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nebo jiný veřejný zájem nevyklučují. Závazná ČSN 73 4001 pak ve svých člancích určuje, zda daný požadavek je závazný v celém svém rozsahu nebo zda v odůvodněných případech u změn dokončených staveb lze aplikovat normou stanovené mírnější požadavky. Závaznost nové normy ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání je v těch kapitolách a člancích, které mají přímou vazbu na vyhlášku o požadavcích na výstavbu.

Podrobněji k principům ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání se bude věnovat článek v následném vydání Z+i.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. (ČKAIT 1103496, II00, IP00)
členka Představenstva ČKAIT a Poradního sboru ministra
pro místní rozvoj k přístupnosti staveb

Nové členění dokumentace pro povolení stavby není kompatibilní s dokumentací pro provádění stavby

Pro projektování staveb se budeme muset od července naučit používat zcela novou strukturu vyhlášky č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb, která ve Sbírce zákonů vyšla letos 28. května s účinností již od 1. července 2024. Zahrnuje některé nové údaje a vhodné atributy, ale nezachovává již 18 let používané členění dokumentace. Je jen škoda, že základní členění na části D1 až D3 v příloze č. 1 – dokumentace pro povolení záměru není plně kompatibilní s členěním v dokumentaci pro provádění stavby podle příloh č. 8 a č. 9.

Nová vyhláška č. 131/2024 Sb. zásadně mění strukturu projektové dokumentace staveb. Sama vyhláška má jen 12 paragrafů. Hlavní informace jsou ale v jejích 12 přílohách.

Seznam příloh vyhlášky č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb:

1. Obsah dokumentace **pro povolení stavby**
2. Obsah dokumentace **pro povolení stavby vodního díla** včetně souvisejících technologických objektů
3. Obsah dokumentace **pro povolení stavby sítě technické infrastruktury** včetně souvisejících technologických objektů
4. Obsah dokumentace **pro povolení stavby v případě souboru staveb**
5. Obsah dokumentace **pro rámcové povolení, nejde-li o záměry v působnosti jiného stavebního úřadu**, jež slouží nebo mají sloužit **k zajišťování obrany a bezpečnosti státu**, které se nenachází v areálech dokončených staveb
6. Obsah dokumentace **pro rámcové povolení v působnosti jiného stavebního úřadu**, jež slouží nebo mají sloužit **k zajišťování obrany a bezpečnosti státu**, které se nenachází v areálech dokončených staveb
7. Obsah dokumentace **pro povolení změny využití území**
8. Obsah dokumentace **pro provádění stavby**, nejde-li o stavbu rodinného domu nebo stavbu pro rodinnou rekreaci
9. Obsah dokumentace **pro provádění stavby rodinného domu** a stavby pro rodinnou rekreaci
10. Obsah dokumentace **pro odstranění stavby**
11. Obsah pasportu stavby
12. Stavební deník a jednoduchý záznam o stavbě

Jak se mění dokumentace pro povolení stavby podle přílohy č. 1 nové vyhlášky č. 131/2024 Sb.?

V příloze č. 1 nové vyhlášky č. 131/2024 Sb. je popsána skladba projektové dokumentace pro povolení stavby. Ta zahrnuje stejně jako předchozí vyhláška č. 499/2006 Sb. čtyři základní druhy příloh označené velkými písmeny A, B, C a D a část s doklady. Obsah a určení jednotlivých příloh jsou ale proti předchozí

Požadavky NSZ na dokumentaci v přechodném období 2024 až 2027

§ 329 NSZ – Přechodné ustanovení k dokumentacím a projektovým dokumentacím

(1) Jako součást žádosti o povolení stavby nebo o rámcové povolení podané do 30. června 2027 lze namísto projektové dokumentace zpracované podle tohoto zákona předložit i dokumentaci zpracovanou podle dosavadních právních předpisů, jde-li o

- a) projektovou dokumentaci nebo dokumentaci pro ohlášení stavby,
- b) dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, doplněnou o architektonicko-stavební řešení a stavebně konstrukční řešení zpracované podle prováděcího právního předpisu k tomuto zákonu,
- c) dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení,
- d) projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení nebo dokumentaci pro vydání společného povolení, nebo
- e) dokumentaci pro vydání společného povolení, kterým se umísťuje a povoluje stavba dopravní infrastruktury podle liniového zákona, zpracovanou v omezeném rozsahu.

(2) Jako součást žádosti o povolení změny využití území podané do 30. června 2027 lze namísto projektové dokumentace zpracované podle tohoto zákona také předložit dokumentaci pro vydání rozhodnutí o změně využití území zpracovanou podle dosavadních právních předpisů.

(3) Bude-li provádění stavby zahájeno do 30. června 2027, lze jako dokumentaci pro provádění stavby podle tohoto zákona použít dokumentaci pro provádění stavby zpracovanou podle dosavadních právních předpisů.

vyhláše změněny. Pro přípravu a projektování stavby bude od 1. července 2024 nutné naučit se pracovat s novým členěním a upraveným obsahem dokumentace.

A Průvodní list zahrnuje čtyři části nazvané A.1 až A.4

Část A.1 je Průvodní list, který uvádí název, místo stavby a účel stavby a jména zpracovatele a autorizovaných osob podílejících se na projektu stavby. Je zde uvedeno i jméno hlavního projektanta stavby.

Část A.2 obsahuje seznam vstupních podkladů.

Část A.3 je zcela nově koncipována. Pod názvem TEA jsou uvedeny technicko-ekonomické atributy stavby. Zde pod písmeny a) až l) budou uváděny následující základní údaje o stavbě budov:

- a) obestavěný prostor,
- b) zastavěná plocha,
- c) podlahová plocha,
- d) počet podzemních podlaží,
- e) počet nadzemních podlaží,
- f) způsob využití,
- g) druh konstrukce,
- h) způsob vytápění,
- i) přípojka vodovodu,
- j) přípojka kanalizační sítě,
- k) přípojka plynu,
- l) výtah.

Pod částí A.4 jsou uváděny atributy stavby jako hloubka, výška stavby, předpokládaná kapacita osob a plánovaný začátek a konec realizace stavby.

B Souhrnná technická zpráva zahrnuje celkem 10 kapitol s dalšími podbody

B.1 Celkový popis území a stavby

Základní popis stavby, podkladů a souvisejících požadavků a činností je uveden v bodech a) až o).

B.2 Urbanistické a základní architektonické řešení

Urbanismus – kompozice prostorového řešení a základní architektonické řešení.

B.3 Základní stavebně technické a technologické řešení

B.3.1. Celková koncepce stavebně technického a technologického řešení

B.3.2 Celkové řešení podmínek přístupnosti

Celkové řešení přístupnosti se týká úprav pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace.

B.3.3 Zásady bezpečnosti při užívání stavby

B.3.4 Základní technický popis stavby

- a) popis stávajícího stavu,
- b) popis navrženého stavebně technického a konstrukčního řešení.

B.3.5 Technologické řešení – základní popis technických a technologických zařízení

- a) popis stávajícího stavu,
- b) popis navrženého řešení,
- c) energetické výpočty.

B.3.6 Zásady požární bezpečnosti

- a) charakteristiky a kritéria pro stanovení kategorie stavby podle požadavků jiného právního předpisu³⁾ – výška stavby, zastavěná plocha, počet podlaží, počet osob, pro který je stavba určena, nebo jiný parametr stavby, zejména světlá výška podlaží nebo délka tunelu apod.,
- b) kritéria – třída využití, přítomnost nebezpečných látek nebo jiných rizikových faktorů, prohlášení stavby za kulturní památku.

B.3.7 Úspora energie a tepelná ochrana budovy

Zohlednění plnění požadavků na energetickou náročnost, úsporu energie a tepelnou ochranu budov.

B.3.8 Hygienické požadavky na stavbu, požadavky na pracovní a komunální prostředí

Zásady řešení parametrů stavby (větrání, osvětlení, proslunění, stínění, zásobování vodou, ochrana proti hluku a vibracím, odpady apod.) a vlivu stavby na okolí (vibrace, hluk, zastínění, prašnost apod.).

B.3.9 Zásady ochrany stavby před negativními účinky vnějšího prostředí

Protipovodňová opatření, ochrana před pronikáním radonu z podlaží, před bludnými proudy, před technickou i přírodní seizmicitou, před agresivní a tlakovou podzemní vodou, před hlukem a ostatními účinky – vliv poddolování, výskyt metanu apod.

B.4 Připojení na technickou infrastrukturu

Napojovací místa technické infrastruktury, přeložky, křížení se stavbami technické a dopravní infrastruktury a souběhy s nimi v případě, kdy je stavba umístěna v ochranném pásmu stavby technické nebo dopravní infrastruktury, nebo je-li ohrožena bezpečnost, připojovací rozměry, výkonové kapacity a délky.

B.5 Dopravní řešení

Popis dopravního řešení, napojení území na stávající dopravní infrastrukturu, přeložky, včetně pěších a cyklistických stezek, doprava v klidu, řešení přístupnosti a bezbariérového užívání.

B.6 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

B.7 Popis vlivů stavby na životní prostředí a jeho ochrana

Zejména vliv na životní prostředí a opatření vedoucí k minimalizaci negativních vlivů.

B.8 Celkové vodohospodářské řešení

Zejména zásobování stavby vodou, způsob zneškodňování odpadních vod, využití a nakládání se srážkovými vodami.

B.9 Ochrana obyvatelstva

Plnění základních požadavků z hlediska plnění úkolů ochrany obyvatelstva, celkem o 6 bodech.

B.10 Zásady organizace výstavby

Organizace výstavby je popsána celkem v 11 bodech.

C Situační výkresy zahrnují pět výkresů

C.1 Situační výkres širších vztahů

C.2 Katastrální situační výkres

C.3 Koordinační situační výkres

V tomto výkrese je potřeba připomenout zejména dva požadavky označené a) a m).

- a) měřítko maximálně 1 : 200,
- m) odstupové vzdálenosti včetně vymezení požárně nebezpečných prostorů, přístupové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku a zdroje požární vody.

Toto zakreslení váže na zpracování PBR v dostatečném rozsahu pro stavební povolení.

C.4 Speciální výkresy

Jedná se o situační výkresy vyhotovené ve vhodném měřítku zobrazující speciální citované požadavky.

C.5 Dělení nebo scelení pozemků

Celková situace v měřítku katastrální mapy, včetně parcelních čísel, se zakreslením požadovaného dělení, scelení a dalších vazeb.

D Dokumentace objektů je nyní členěna na tři hlavní části

Ty jsou věnované spojenému stavebnímu a technologickému řešení, nosné konstrukci a požární bezpečnosti. Máme tudíž jen části D1 až D3 namísto dnes užívaných částí D1 až D4, kde jako druhá část bylo stavebně konstrukční řešení, třetí požárně bezpečnostní řešení a čtvrtá technika prostředí staveb.

D.1 Stavební a technologická část

D.1.1 Architektonicko-stavební řešení

D.1.1.1 Technická zpráva

Zejména základní architektonické řešení, stavebně technické řešení, provozní řešení, požadavky na technické vlastnosti stavby a podmínky přístupnosti.

D.1.1.2 Výkresová část

D.1.1.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy všech podlaží se zohledněním statických prvků konstrukce a s popisem funkčních ploch.

D.1.1.2.2 Charakteristické řezy

Typický svislý řez vedený schodištěm nebo řezy zejména s návazností na stávající zástavbu a s ohledem na hloubku založení navrhované stavby a staveb stávajících.

D.1.1.2.3 Základní pohledy

Základní pohledy včetně pohledů dokumentujících začlenění stavby do stávající zástavby nebo krajiny.

D.1.2 Technologické řešení

D.1.2.1 Technická zpráva

Zejména základní popis a skladba technických a technologických zařízení, základní popis procesu výroby, údaje o spotřebě energií, vody a jiných médií.

D.1.2.2 Výkresová část

K metodickému doporučení MMR k § 329 NSZ existují i jiné právní názory

Podle Metodiky MMR z 21. května 2024 v přechodném tříletém období podle § 329 nového stavebního zákona lze používat předchozí vyhlášku č. 499/2006 Sb. jen v případě, že práce na projektové dokumentaci byly započaty do 30. června 2024 u ostatních staveb, re-spektive do 31. prosince 2023 u vyhrazených staveb.

„Projektant, resp. zpracovatel dokumentace musí doložit, kdy práce na dokumentaci započaly v případě, že chce využít přechodné ustanovení, tedy že práce na dokumentaci započaly do 31. prosince 2023 v případě vyhrazených staveb nebo do 30. června 2024 v případě všech jiných staveb. Jako doložení postačí, pokud projektant nebo zpracovatel dokumentace například uvede období zahájení prací v rámci průvodní zprávy dokumentace.“

Podle jiných právních názorů nelze z § 329 nového stavebního zákona nelze vyčíst, že práce na projektové dokumentaci musí být zahájeny do 30. června 2024, a že tedy nelze po 1. červenci 2024 zahájit práce na dokumentaci podle vyhlášky č. 499/2006 Sb., pokud nebyly práce zahájeny do 30. června 2024.

D.1.2.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy se schematickým rozmístěním technických a technologických zařízení.

D.1.2.2.2 Charakteristické řezy

D.1.2.2.3 Základní pohledy

D.2 Základní stavebně konstrukční řešení

D.2.1 Technická zpráva

Návrh stavebně konstrukčního systému stavby včetně založení; navržené materiály a hlavní konstrukční prvky; uvažované zatížení při návrhu nosné konstrukce; podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu vlastní konstrukce, případně sousední stavby; zásady pro provádění bouracích a podchycovacích prací a zpevňovacích konstrukcí či prostupů.

D.2.2 Základní statický výpočet

Údaje o zatíženích a materiálech; ověření základního konceptního řešení nosné konstrukce; posouzení stability konstrukce; stanovení rozměrů hlavních prvků nosné konstrukce včetně jejího založení; dynamický výpočet, pokud na konstrukci působí dynamické namáhání.

D.2.3 Výkresová část

Výkres základů a výkresy nosné konstrukce stavby.

D.3 Požárně bezpečnostní řešení

Požárně bezpečnostní řešení se zpracuje podle požadavku stanoveného v položce Zásady požární bezpečnosti. Obsah a rozsah požárně bezpečnostního řešení jsou stanoveny podle požadavků jiného právního předpisu⁶⁾.

Terminologická neshoda v členění dokumentace stavby pro její povolení a provádění

V příloze č. 1 určené pro povolení stavby je definována pod písmenem D skladba pro dokumentaci objektů. Zahrnuje tři základní části D1 až D3. Část D1 má dvě podčásti.

D – Dokumentace objektů

D.1 Stavební a technologická část

D.1.1 Architektonicko-stavební řešení

D.1.2 Technologické řešení

D.2 Základní stavebně konstrukční řešení

D.3 Požárně bezpečnostní řešení

V příloze č. 8 dokumentaci pro provádění stavby, která by měla navazovat na předchozí pro stupeň dokumentace pro povolení stavby, je uvedeno následující členění

D Dokumentace objektů a technických a technologických zařízení

Dokumentace stavebních objektů, inženýrských objektů, technických nebo technologických zařízení se zpracovává po objektech a souborech technických nebo technologických zařízení v následujícím členění.

D.1 Dokumentace objektů

D.1.1 Architektonicko-stavební řešení

D.1.2 Technika prostředí staveb (dále jen „TPS“)

D.2 Dokumentace technických a technologických zařízení

D.3. Dokumentace stavebně konstrukčního řešení

D.4 Požárně bezpečnostní řešení

Z uvedeného popisu je vidět rozpor v členění projektu stavby v obou navazujících dokumentacích, tj. pro stavební povolení a pro provádění stavby.

V dokumentaci pro povolení podle přílohy 1 vyhlášky máme D1 až D3. V dokumentaci pro provádění stavby máme členění stavby D1 až D4. Názvy a určení jednotlivých částí jsou různé, například poprvé je požárně bezpečnostní řešení označeno jako D3, podruhé jako D4. Je třeba připomenout, že v současné ještě platné vyhlášce č. 499/2006 Sb. byly všechny čtyři části dokumentace objektu pro povolení i provádění stavby stejně nazvané a stejně obsahově zaměřené. A vlastní technologie byla samostatně.

Jako projektant nepovažuji toto řešení za šťastné. Jednotlivé části D1 a zejména D2, D3 a D4 jsou v obou dokumentacích pod jiným obsahem. Je třeba si uvědomit, že tyto části se budou podle bodů vyhlášky a rozsahu stavby ještě dále strukturovat.

Protože předpokládám, že nyní budou od července všichni projektanti toto nové členění přejímat, vidím v tomto zbytečnou složitost. Vzniká předpoklad pro komplikace v návaznosti jednotlivých částí dokumentace. ČKAIT na tyto rozpory v rámci připomínkovacího procesu této vyhlášky upozorňovala, bohužel její připomínky nebyly akceptovány.

Pokusil jsme se v tomto textu stručně zareagovat na právě vyšlou vyhlášku č. 131/2024 Sb. Podrobnější popis obsahu dokumentace si lze nalézt v textu této vyhlášky.

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., FEng
(ČKAIT 0200368, IP00, IS00)
předseda oblasti ČKAIT Plzeň

Co podle nového stavebního zákona musí projektovat autorizovaná osoba

Vybrané činnosti

V novém stavebním zákoně č. 283/2021 Sb. (NSZ) se stejně jako v dosavadním starém stavebním zákoně (SSZ) dotýkají autorizovaných osob tzv. **vybrané činnosti**.

Podle § 155 NSZ jsou vybrané činnosti ty, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. Může je vykonávat pouze fyzická osoba, která získala oprávnění k jejich výkonu podle jiného právního předpisu.

NSZ § 155 písm. a), b), d) říká, že vybranými činnostmi podle autorizačního zák. č. 360/1992 Sb. jsou:

- a) zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie a projektové dokumentace,
- b) odborné vedení provádění stavby nebo její změny anebo odstraňování stavby,
- d) výkon dozoru projektanta.

NSZ § 155 písm. c) říká, že vybranými činnostmi podle zeměměřického zák. č. 200/1994 Sb. jsou:

- c) ověřování výsledků zeměměřických činností ve výstavbě.

Projektová dokumentace

Projektovou dokumentací se rozumí podle NSZ § 157 odst. 1) dokumentace pro následující účely:

- a) povolení stavby, zařízení nebo udržovacích prací (dále jen „dokumentace pro povolení stavby“), s výjimkou jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. c) a e) až p) a odst. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu,
- b) rámcové povolení,
- c) povolení změny využití území,
- d) provádění stavby, s výjimkou jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. c) a e) až p) a odstavci 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu,

e) odstranění stavby, s výjimkou jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. c) a e) až p) a odstavci 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu.

Dokumentace pro povolení záměru

Dokumentací pro nový pojem – pro povolení záměru, se rozumí dokumentace

- a) povolení stavby,
- b) rámcové povolení,
- c) povolení změny využití území.

Projektová činnost zabezpečovaná autorizovanou osobou

Projektová činnost je uvedena v § 156 NSZ. Autorizovaná osoba neboli projektant zpracovává následující dokumentace podle bodu 1 tohoto paragrafu.

- územně plánovací dokumentace
- územní studie
- projektová dokumentace

Projektant jako autorizovaná osoba musí vyprojektovat dokumentaci jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 přílohy č. 2 k stavebnímu zákonu pro jednoduché stavby. Jedná se o písm. a), b) a d). Jednoduchými stavbami podle těchto bodů jsou zde stavby nebo zařízení, a to

- a) **stavby pro bydlení a rodinnou rekreaci**, které mají nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví nebo ustoupené podlaží,
- b) **podzemní stavby** do 300 m² zastavěné plochy a do 3 m hloubky, pokud nejde o stavby technické infrastruktury,
- d) **reklamní zařízení a stavby pro reklamu.**

Dokumentace většiny jednoduchých staveb může zpracovat i neautorizovaná osoba

Dokumentaci ostatních jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. c) a e) až p) a odst. 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu a dokumentaci stávajícího stavu stavby (dále jen „pasport stavby“) může zpracovat též osoba, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb.

Stavby pro bydlení podle zákona může projektovat jen autorizovaná osoba

Stavby pro bydlení podle § 13 NSZ jsou upřesněny v bodech b) a c) tohoto paragrafu. Jde o následující definice:

- b) **bytovým domem** je stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení,
- c) **rodinným domem** je stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení a která má nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví, nebo třetí nadzemní podlaží ustoupené

od vnějšího líce obvodové stěny budovy orientované k uliční čáře alespoň o 2 metry.

Stavba pro rekreaci není zde definována.

Podklady z digitální mapy

Zákon také uvádí, že projektantovi se podle § 156 odst. 3 poskytují údaje z neveřejné části digitální technické mapy kraje v rozsahu nezbytném pro projektovou činnost.

Možnosti zpracování dokumentace

Dokumentace	Zpracovatel projektu
1 Územně plánovací dokumentace	projektant – AO
2 Územní studie	
3 Projektová dokumentace pro povolení stavby	
4 Projektová dokumentace pro provádění stavby včetně jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. a), b) a d)	
5 Projektová dokumentace pro rámcové povolení	
6 Projektová dokumentace pro povolení změny využití území	
7 Projektová dokumentace pro provádění stavby včetně jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. a), b) a d)	
8 Projektová dokumentace pro odstranění stavby včetně jednoduchých staveb uvedených v odst. 1 písm. a), b) a d)	
9 Dokumentace pro povolení stavby jednoduchých staveb podle přílohy č. 2 SZ, v odst. 1 písm. c) a e) až p) a v odst. 2	AO nebo VŠ stavebního nebo arch. směru, SŠ stavebního směru, 3 roky praxe v projektování staveb
10 Dokumentace pro odstranění stavby jednoduchých staveb podle přílohy č. 2 SZ, v odst. 1 písm. c) a e) až p) a v odst. 2	
11 Pasport stavby	

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., FEng
(ČKAIT 0200368, IP00, IS00)
předseda oblasti ČKAIT Plzeň

6. ročník Konference ČKAIT
Statika staveb Plzeň
Přechod na novou generaci eurokódů
11.–12. září 2024
Congress Center Parkhotel Plzeň
statika-staveb.ckait.cz

28. Mezinárodní konference ČKAIT
Městské inženýrství Karlovarsko 2024
Město a energie
4. října 2024
hotel Thermal, Karlovy Vary
mestske-inzenyrstvi.ckait.cz

Monumentální hradby Babylonu stojí už téměř čtyři tisíce let na území dnešního Iráku. Starověcí stavitelé ručili za kvalitu své práce i vlastním životem. Foto: Mohamm3dfadil/Wikipedia

Práva a povinnosti stavbyvedoucího podle platných právních předpisů s trochou historie

Pokud usilujeme o vysokou technickou a estetickou úroveň a kvalitu staveb, je nutné klást důraz na osobní odpovědnost projektanta, který stavbu navrhuje, a stavbyvedoucího, který její provedení řídí. Vysoká osobní odpovědnost stavbyvedoucího je v právním řádu zakotvena již čtyři tisíce let. Přerušena byla pouze v období direktivního socialistického hospodářství. Otázkou je, zda je v současnosti spojena i s odpovídající společenskou prestiží a odpovídajícím oceněním.

Z historie zcela jasně vyplývá, že v dávné i nedávné minulosti bylo jasně vymezeno, kdo mohl provádět stavbu a jaké pro to musel mít zvláštní oprávnění. Přitom je jedno, zda byly příbytky lidí a zvířat realizovány z větví a listů, hlíny, dřeva, kamene nebo z dnešních moderních materiálů. Vždy jejich výstavba vyžadovala určitou zručnost a znalost fyzikálních zákonů. Vždy bylo nutné, aby stavbu prováděl odborník. V dnešním pojetí tomu říkáme odborné vedení provádění stavby nebo-li stavbyvedoucí.

Osobní odpovědnost již podle Chammurapiho zákoníku – chybní stavitel mohl být potrestán i smrtí

První zmínku o těchto odbornících nalezneme již v nejstarším dochovaném kodexu na světě tzv. Chammurapiho zákoníku, nazvaném podle babylonského krále Chammurapiho, který vládl v letech 1792–1750 př. n. l. Činnost odborníka – stavitele byla postavena na jeho osobní zodpovědnosti jako fyzické osoby:

- (§ 229) *jestliže stavitel postavil pro někoho dům, svou práci však neprovedl pevně a dům, který postavil, se zřítí, a (jestliže) způsobil smrt majitele domu, tento stavitel bude potrestán smrtí;*
- (§ 232) *jestliže zničil věci (v domě), cokoliv zničil, nahradí; a ponechává dům, který postavil, nezbudovat pevně, a dům se (proto) zřítí, postaví dům, který se zřítí, (znovu) na vlastní náklad;*
- (§ 233) *jestliže stavitel postavil pro někoho dům, neprovedl však svou práci náležitě a zdvo zchátralo, tento stavitel opraví toto zdvo na vlastní náklad.*

Stavbyvedoucí v dějinách českého stavebního práva

V publikaci Dějiny českého stavebního práva od PhDr. Martina Ebela, Ph.D., lze nalézt řadu zajímavých historických informací o odbornících na stavby.

Ve druhé polovině 18. století zajišťovaly výchovu stavebních řemeslníků a odborníků cechy.

Na počátku 19. století byl patrný zásadní tlak vídeňského dvora na zvyšování kvality vzdělání stavitelů, který se odrazil v několika dvorských nařízeních a následných guberniálních dekretech. Pražská polytechnika se souběžně snažila rozšířit platnost guberniálního nařízení na všechny zedníky a tesaře po vzoru poměrů zavedených v Dolních Rakousích. Dosud platící cechovní systém, v jehož rámci byli běžně vychováváni zedničtí mistři, však nebyl ani zrušen, ani upraven, což vedlo k zásadnímu rozporu.

Proto bylo v roce 1815 vydáno guberniální nařízení, které rozdělovalo adepty do tří skupin:

- v první kategorii byli mistři v hlavním městě (Praze),
- ve druhé kategorii byli mistři ve velkých městech a městečkách,
- do třetí kategorie pak spadali venkovští mistři, na něž neměly být kladeny velké nároky.

Dalším dekretem ze září 1819 byly podmínky pozměněny či spíše zmíněny proto, aby bylo řemeslnické vzdělání zachováno jako oddělené. Ti, kteří by chtěli získat vyšší vzdělání, měli možnost buď navštěvovat čtvrtou třídu na hlavní škole,

či vystudovat polytechniku. Absolvování přednášek na polytechnice a jmenované zkoušky byly povinné pouze pro architektky, stavitele, zednické a tesařské mistry působící v Praze nebo pro všechny, kteří chtěli nastoupit ke stavebnímu úřadu. Ostatní osoby žádající o mistrovství měly absolvovat celý přednáškový kurz na pražské polytechnice nebo alespoň podstatné základy rýsování v nedělních a svátečních školách. Pro venkovské adepty již návštěva polytechniky nebyla podmínkou, s ohledem na skromnější nároky kladené na jejich stavby, přezkoušení na zemském stavebním ředitelství však zůstalo zachováno, i když již neměli být zkoušeni z vyšší teorie. Pro kameníky a pokrývače nebyla návštěva polytechniky předepsána, přesto však na ni mohli docházet i oni a zde být přezkoušeni pro dosažení větší prestiže v rámci své profese.

O profesi stavbyvedoucích nalezneme zmínku i v prvním stavebním řádu, vydaném v květnu 1833, který platil pro česká města a venkov. Zde již můžeme nalézt např. tyto konkrétní požadavky:

- *Bez stavebního povolení nesměla být stavba započata, jinak byl stavitel či tesařský mistr pokutován.*
- *Mohla být nařízena místní prohlídka oznámené stavby za účasti stavitele či zednického mistra a tesaře a stavebníka.*
- *V případě sporu stavitele s úředním stavitelem měl být povolán třetí odborník.*
- *Práce musela být domluvena vždy s mistrem (nikoliv s tovaryšem) a jemu zaplacená.*
- *Při odchylce od plánů měl být stavitel či tesařský mistr potrestán, nepovolená část stavby měla být zbořena.*
- *Po dokončení stavby měla být stavba prohlédnuta komisí, zda je provedena podle plánů, povolení a zákonných předpisů. V komisi měl být stavebník, stavitel, stavební odborníci a v krajských městech krajský inženýr.*
- *K novostavbě či přestavbě musel mít stavebník (pod trestem) oprávněného stavitele, zednického, tesařského či pokrývačského mistra.*
- *Přestupky proti stavebnímu a požárnímu řádu byly trestány.*

Polír, zednický, tesařský nebo pokrývačský tovaryš měl zákaz pracovat bez vědomí mistra, převzít jakoukoliv stavbu nebo vyhotovit plán. Tresty byly stanoveny vězením nebo tělesným trestem podle cechovních generálií.

Stavební řády vydané v letech 1886 až 1894 určovaly, že u staveb na povolení je nutné oznámit jméno stavbyvedoucího s náležitým oprávněním a definovaly odpovědnost stavbyvedoucího:

- *Stavbyvedoucí oznamoval stavebnímu úřadu počátek stavby či bourání staré budovy.*
- *Stavbyvedoucí odpovídal za to, že bude stavba provedena podle všech předpisů i za bezpečnost osob pracujících na stavbě.*
- *Stavbyvedoucí odpovídal za to, aby stavba byla provedena důkladně a z kvalitního stavebního materiálu.*
- *Stavbyvedoucí odpovídal za zabezpečení staveniště, rozmístění svítilen, zajištění stavební jámy, zapažení staveniště proti komunikaci atd.*

V období první republiky museli stavbyvedoucí absolvovat několikadenní stavitelské zkoušky z praktických a teoretických znalostí.

K dalším změnám stavebního práva došlo až ve čtyřicátých letech 20. století novelou v roce 1942 a dále zákonem č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí.

„Zlatá padesátka“ platila 30 let od roku 1976 do roku 2006

Dalším předpisem byl ve druhé polovině 20. století zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který byl v platnosti od 1. října 1976 do 31. prosince 2006 a upravoval provádění staveb, ať již v socialistickém pojetí, (1. října 1976 – 30. června 1998), tak po novelizacích přizpůsobených tehdejší době (1. července 1998 – 18. prosince 2001).

V souvislosti s dalšími potřebami společnosti byly v mezidobí při velké novele stavebního zákona nebo-li „zlaté padesátky“, jak ji mnozí pamětníci nostalgicky nazývají, nově definovány zvláštní způsobilosti ve výstavbě, které odkazovaly na autorizací zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon).

Při této novele byly ze stavebního zákona vypuštěny § 45 a § 46, které od roku 1976 upravovaly pracovní činnosti související s přípravou, projektováním, prováděním nebo kolaudováním staveb a měly rozhodující význam pro ochranu zájmů společnosti při výstavbě. Tuto činnost totiž tehdy mohly vykonávat pouze osoby, které k nim prokázaly zvláštní způsobilost:

- která byla souhrnem teoretických vědomostí, praktických zkušeností a dovedností, jež byly nezbytné k řádnému výkonu vybrané činnosti;
- zvláštní způsobilost osob se úředně ověřovala a osvědčovala vydáním průkazu zvláštní způsobilosti;
- organizace, které pro výkon vybraných pracovních činností neměly pracovníky s předepsaným průkazem, nesměly tyto činnosti vykonávat;
- zásady pro postupné vytváření systému ověřování zvláštní způsobilosti k některým činnostem ve výstavbě, jeho doplňování a zdokonalování, vybrané pracovní činnosti, pro které se požadovala zvláštní způsobilost k projektování a inženýrské činnosti při investiční výstavbě, stanovil obecně závazný právní předpis.

Upřesnění bylo vloženo i do vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se prováděla některá ustanovení stavebního zákona, kde bylo v § 9 identifikováno, co se rozumí odborným vedením realizace stavby.

„Starý stavební zákon“ platil od ledna 2007 do června 2024

Posuneme-li se k dalšímu předpisu pojednávajícímu o stavbách, tedy ke stavebnímu zákonu č. 183/2006 Sb., platnému od 1. ledna 2007, tak zde nalezneme jak pojem stavbyvedoucí

a jeho činnost, tak i odborné vedení provádění stavby. Jak se v tom vyznat?

Není to složité, starý stavební zákon definoval práva a povinnosti stavbyvedoucího, který v tomto pojetí současně zajišťuje i odborné vedení provádění stavby jejich změn v symbióze se zvláštním právním předpisem, jímž je autorizační zákon (č. 360/1992 Sb.), který oprávnění těchto osob definuje.

Ve starém stavebním zákoně byly jasně stanoveny povinnosti stavbyvedoucího:

- je povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací (§ 153),
- zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů (§ 153),
- zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu (§ 169), popřípadě jiných technických předpisů a technických norem (§ 153),
- v případě existence staveb technické infrastruktury v místě stavby je povinen zajistit vytyčení tras technické infrastruktury v místě jejich střetu se stavbou (§ 153),
- je dále povinen působit k odstranění závad při provádění stavby a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby (§ 153),
- vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídku stavby (§ 153),
- spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo autorský dozor projektanta, pokud jsou zřízeny, a s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi (§ 153),
- je oprávněn provádět zápisy do stavebního deníku (§ 157),
- při odborném vedení stavby zabezpečuje, aby práce na stavbě, k jejichž provádění je předepsáno zvláštní oprávnění (např. zákon č. 360/1992 Sb. – autorizační zákon, zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví), vykonávaly jen osoby, které jsou držiteli takového oprávnění,
- odborné vedení provádění stavby je zapotřebí i v případě, kdy se jedná o stavbu bydlení nebo změnu stavby, která je kulturní památkou a která by mohla být jinak prováděna svépomocí,
- v § 180 jsou pak definovány přestupky stavbyvedoucího proti stavebnímu zákonu.

Stavbyvedoucí musel být podle starého stavebního zákona v součinnosti s dalšími subjekty:

- **§ 133 odst. 4)** – Stavební úřad v případě, kdy provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby, může vyzvat stavbyvedoucího k účasti na této prohlídce,
- **§ 134 odst. 2)** – Stavební úřad může při kontrolní prohlídce při zjištění závady vyzvat stavbyvedoucího k jejímu odstranění,
- **§ 152 odst. 3) písm. a)** – Při provádění stavby, pokud vyžadovala stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu, je stavebník povinen oznámit stavebnímu úřadu předem u svépomocné formy výstavby jméno a příjmení stavbyvedoucího nebo osoby, která bude vykonávat stavební dozor,

- **§ 155 odst. 1)** – Stavbyvedoucí je povinen bezodkladně oznámit příslušnému stavebnímu úřadu a ministerstvu výskyt závady, poruchy nebo havárie stavby a výsledky šetření jejich příčin, došlo-li při nich ke ztrátám na životech, k ohrožení života osob nebo zvířat nebo ke značným majetkovým škodám.

Jak už je výše uvedeno, pozice stavbyvedoucího je odborná činnost definována autorizačním zákonem jako jedna z vybraných činností, jenž určuje okruh osob, které mohou tuto pozici vykonávat – autorizovaný architekt (§ 17 zák. č. 360/1992 Sb.), autorizovaný inženýr (§ 18 zák. č. 360/1992 Sb.) a autorizovaný technik (§ 19 zák. č. 360/1992 Sb.), a to vždy v rozsahu oboru, popřípadě specializace, která mu byla udělena a kterou je oprávněn vykonávat.

Povinnosti stavbyvedoucího podle nového stavebního zákona od 1. července 2024

Posledním právním předpisem, v němž opět nalezneme povinnosti stavbyvedoucího, je nový stavební zákon č. 283/2021 Sb. (dále jen „NSZ“). Tento zákon byl sice vydán ve Sbírce zákonů již v roce 2021, ale jeho účinnost nabývala postupně, proto krátká rekapitulace. Záhy po svém vydání byl novelizován tzv. odkládací novelou č. 195/2022 Sb., jejímž smyslem bylo odložení vzniku státní stavební správy, následovala „velká“ novela č. 152/2023 Sb., ve které byly zrušeny státní stavební správy a provedeny odpovídající procesní změny v návaznosti na revizi zák. č. 284/2021 Sb. „změnový zákon“. Poslední novelou NSZ, č. 465/2023 Sb., byly napraveny některé chyby, které byly do zákona zaneseny nekomplexními poslaneckými návrhy. Od 1. ledna 2024 ho jako první začal aplikovat Dopravní a energetický stavební úřad (dále jen „DESU“), v jehož kompetenci jsou stavby vyhrazené, jejichž výčet nalezneme v příloze č. 3 NSZ. Od 1. července 2024 pak vstoupí NSZ v účinnost pro „zbytek“ stavebních úřadů.

Nahlédneme-li do nového stavebního zákona, tak v i tomto právním předpise jsou obdobně definovány povinnosti stavbyvedoucího, a to následovně:

- stavbyvedoucí je povinen odborně vést provádění nebo odstraňování stavby, zařízení nebo terénní úpravy (§ 164),
- řídit provádění nebo odstraňování stavby, zařízení nebo terénní úpravy v souladu s rozhodnutím stavebního úřadu a s ověřenou dokumentací pro povolení záměru a dokumentací pro provádění stavby nebo dokumentací pro odstranění stavby (§ 164),
- zajistit řádné uspořádání staveniště a provozu na něm (§ 164),
- zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících z jiných právních předpisů (§ 164),
- zajistit dodržení požadavků na výstavbu, popřípadě technických předpisů a technických norem, které souvisí s vlastním prováděním nebo odstraňováním stavby, zařízení nebo terénní úpravy (§ 164),
- zajistit vytyčení tras technické infrastruktury na staveništi (§ 164),

- působit k odstranění závad vzniklých při provádění nebo odstraňování stavby nebo terénní úpravy a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby (§ 164),
- vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídku stavby (§ 164),
- spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo dozor projektanta, pokud jsou určeny, a s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi,
- stavbyvedoucím je fyzická osoba oprávněná podle autorizačního zákona k odbornému vedení provádění nebo odstraňování stavby (§ 14),
- stavby, zařízení a terénní úpravy musí být prováděny a odstraňovány stavebním podnikatelem, který zabezpečí odborné vedení provádění nebo odstraňování stavby stavbyvedoucím (§ 159/1),
- odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím je třeba i v případě, že se jedná o stavbu pro bydlení nebo změnu stavby, která je kulturní památkou, i když by jinak mohla být prováděna svépomocí (§ 159/2 b),
- při odstraňování staveb, v nichž je obsažen azbest (§ 159/3),
- u stavby prováděné nebo odstraňované svépomocí je povinen stavebník oznámit stavebnímu úřadu jméno a příjmení stavbyvedoucího (§ 160/2 c),
- při provádění nebo odstraňování stavby, zařízení nebo terénní úpravy je zhotovitel povinen zajistit stavbyvedoucího nebo stavební dozor (§ 163/1 c),
- je oprávněn provádět zápisy do stavebního deníku (§ 166/2),
- je povinen bezodkladně oznámit stavebnímu úřadu prostřednictvím systému stavebně technické prevence výskyt závažné a opakující se závady nebo havárie stavby a výsledky šetření jejich příčin, došlo-li při nich ke ztrátám na životech, k ohrožení života osob nebo zvířat nebo ke značným škodám (§ 169),
- na písemnou výzvu stavebního úřadu je stavbyvedoucí povinen se zúčastnit kontroly (§ 292),
- v § 302 jsou pak definovány přestupky stavbyvedoucího jako vybraných osob proti stavebnímu zákonu až do výše 400 000 Kč,
- v § 303/2 jsou pak definovány přestupky stavbyvedoucího jako fyzické osoby až do výše 400 000 Kč.

Tolik výše uvedených informací najednou může vyvolat dojem složitosti a komplikovanosti, ale není tomu tak. Shrňme nyní, kdo je tedy stavbyvedoucím a co má na starosti:

- Jedná se o fyzickou osobu, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby a má pro tuto činnost oprávnění podle zvláštního právního předpisu (zák. č. 360/1992 Sb.).
- Oprávnění k činnosti uděluje Česká komora architektů (ČKA) a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT, dále jen Komora).
- Komora po úspěšném složení zkoušky odborné způsobilosti a složení předepsané slibu запиše osobu, které byla udělena autorizace, do seznamu autorizovaných osob vedeného Komorou a vydá této osobě osvědčení o autorizaci s vyznačeným oborem, popřípadě specializací a razítko

s malým státním znakem České republiky (§ 9 odst. 1 zák. č. 360/1992 Sb.). Na razítku je uveden titul, jméno, příjmení a číslo v seznamu.

- Podle stavebního zákona musí stavbyvedoucí vést každou stavbu nebo změnu dokončené stavby, kterou jako zhotovitel provádí stavební podnikatel (§ 160 odst. 1 zák. č. 183/2006 Sb.), přičemž počet staveb, které stavbyvedoucí řídí, není zákonnou normou stanoven.
- Na stavbě, nebo na její části, je pouze jeden stavbyvedoucí, který je povinen stvrdit vedení stavby uvedením svého jména a příjmení, podpisem a otiskem svého autorizačního razítka na úvodních listech stavebního deníku, který na stavbě vede.
- Autorizovaná osoba, tedy i stavbyvedoucí, je povinna vykonávat činnosti, pro které ji byla udělena autorizace, osobně, popřípadě ve spolupráci s dalšími autorizovanými osobami nebo ve spolupráci s jinými fyzickými osobami pracujícími pod jejím vedením (§ 12/2 zák. č. 360/1992 Sb.).
- Pokud činnost autorizované osoby přesahuje rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizované osobě autorizace udělena, je autorizovaná osoba povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializací (§ 12/6 zák. č. 360/1992 Sb.).
- Stavbyvedoucí při činnosti své práci postupuje podle platné projektové dokumentace a v souladu s rozhodnutími nebo jinými opatřeními stavebního úřadu.
- Stavbyvedoucí zajišťuje organizaci staveniště a řídí na něm provoz.
- Koordinuje práce podřízených mistrů a jejich pracovních čet, stejně tak i kapacity provádějících firem nebo činnost externích dodavatelských firem.
- Zajišťuje ekonomické i technické parametry a dohlíží na ně, řídí a usměrňuje technologické a pracovní postupy výstavby a většinou zajišťuje podklady pro fakturaci, eviduje případné vícepráce nebo méněpráce, komunikuje se stavebním dozorem a investorem.

A co říci závěrem?

Výčet výše uvedeného dokládá, že každá společnost, která byla organizována, si byla jasně vědoma dopadu stavební činnosti na veřejnost a nebezpečí, které pro lidské životy a zdraví znamenala špatně postavená stavba. Navrhování a provádění staveb bylo vždy považováno za činnost vysoce odbornou, náročnou na profesní znalosti a dovednosti, spojenou s vysokou mírou osobní zodpovědnosti stavitele. V období direktivně řízené ekonomiky byla do značné míry potlačena osobní odpovědnost jednotlivce, kterou nahradila „kolektivní“ odpovědnost. V tržním hospodářství je vyžadována vysoká míra osobní odpovědnosti ve vybraných profesích. Pokud tedy usilujeme o vysokou technickou a estetickou úroveň a kvalitu staveb, je s tímto úsilím neodmyslitelně spojen důraz na osobní odpovědnost projektanta, který stavbu navrhuje, a stavbyvedoucího, který její provedení řídí.

Ing. Ivana Jakoubková (ČKAIT 0010151, IP00)
členka komise ČKAIT pro realizaci staveb

Na konci Digitální dekády 2020 až 2030 by měly být všechny osídlené oblasti EU pokryty bezdrátovými vysokorychlostními sítěmi nové generace odpovídajícími alespoň 5G. Nové evropské nařízení o gigabitové infrastruktuře proto míří na urychlení výstavby sítí elektronických komunikací. Evropská komise odhaduje, že pokrytí všech domácností EU gigabitovou pevnou sítí bude vyžadovat investici ve výši 114 mld. eur.

Nové evropské nařízení o gigabitové infrastruktuře

Povolování liniových staveb včetně elektronických komunikačních sítí s velmi vysokou kapacitou trvá příliš dlouho téměř všude v Evropě. Proto poslední plenární schůze Evropského parlamentu, která se v tomto volebním období konala 23. dubna 2024, přijala návrh nařízení s názvem „Akt o gigabitové infrastruktuře“, s cílem usnadnit budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací. V Evropském věstníku by měla být vydána v nejbližších dnech, účinnost tohoto nařízení se předpokládá již od prosince 2025.

Nařízení nahradí směrnici 2014/61/EU, která byla do českého právního řádu transponována jako zákon č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů. Revize směrnice po deseti letech přinesla nejen věcné úpravy, ale i změnu legislativního nástroje. Evropská komise shledala transpozici původní směrnice přes členské státy příliš nejednotnou a v důsledku toho dovozuje i její slabé výsledky, zejména v oblasti propojování vnitřního trhu spoluprací podniků při budování sítí.

Protože se nově jedná o přímo účinné nařízení, bude představovat poměrně velký zásah do současných postupů a lze předpokládat potřebu adaptačního zákona. Jak důležité je mít jej včas, asi není potřeba dál rozvíjet.

Evropské nařízení „Akt o gigabitové infrastruktuře“ představuje změny ve čtyřech oblastech:

1. Přístup k fyzické infrastruktuře – vše, do čeho se dá vložit síť: trubky, potrubí kolektory, stožáry, budovy atd.
2. Koordinace výstavbových prací.
3. Povolovací proces pro stavby elektronických komunikací.
4. Vybavení budov vnitřními rozvody – výběr několika zajímavých bodů.

Přístup k existující fyzické infrastruktuře

V oblasti přístupu k fyzické infrastruktuře se definice provozovatelů sítě, kteří mají povinnost přístup za určitých podmínek poskytnout, rozšiřuje oproti původní směrnici o tzv. TowerCos, jinak řečeno provozovatele přiřazených prostředků podle zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Ještě významnější je pak rozšíření povinnosti poskytovat přístup k fyzické infrastruktuře i na veřejnoprávní subjekty (např. obce).

Koordinace stavebních prací zejména při úpravách veřejného prostoru

Povinnost koordinovat výstavbu zůstává jen u staveb financovaných z veřejných prostředků. Ovšem díky rozšíření

povinnosti i na veřejnoprávní subjekty lze dovodit, že takových staveb by mělo být více, zejména pokud se jedná o různé rekonstrukce ulic a náměstí. Ty představují pro rozvoj vysokorychlostních sítí vhodnou příležitost.

Nařízení zavádí nově **evidenci výstavbových prací**, do které by měli přispívat svými plánovanými projekty všichni provozovatelé sítí a veřejnoprávní subjekty. Evidence by měla obsahovat všechny plánované práce, bez ohledu na způsob financování těchto projektů, až na výjimky typu havárie, drobné stavby anebo stavby týkající se kritické infrastruktury. Jsou zde zřejmě rozdíly oproti **novele zák. č. 194/2017 Sb., která v ČR zavádí evidenci výstavbových prací od roku 2026**. Smyslem evidence má být usnadnit výměnu informací pro dobrovolnou koordinaci výstavbových prací. **Poskytnutí těchto informací musí proběhnout nejpozději tři měsíce před prvním podáním žádosti o povolení příslušným orgánům.**

Povolovací proces pro stavby elektronických komunikací

V oblasti povolovacích procesů přináší nařízení nejvíce změn. Povolování pro kategorii staveb sítí s velmi vysokou kapacitou a jejich přiřazených prostředků bude vyžadovat od úřadů zvláštní přístup.

- Povolovací proces má být spravovatelný elektronicky.
- Po podání žádosti o povolení záměru bude mít příslušný stavební úřad 20 pracovních dní na to, aby posoudil úplnost podání. Pokud žadatele nevyzve k doplnění podání v této lhůtě, bude se mít za to, že žádost je úplná.
- Vedle fikce úplnosti podání se může uplatnit (zde je jistá možnost pro státy odchytil se) i fikce souhlasu se záměrem, a to v případě, že stavební úřad nerozhodne v lhůtě 4 měsíců od podání úplné žádosti. Tuto lhůtu lze ve výjimečných případech prodloužit o další 4 měsíce, ovšem jen z důvodů předem určených.
- Stavebník by měl mít nárok na písemné potvrzení, že došlo k souhlasu se záměrem fikcí.
- Pevné lhůty a „hrozba“ fikce souhlasu se záměrem by měly přimět úřady, aby povolování těchto staveb řešily bez prodlev.

Fyzická infrastruktura a optické rozvody uvnitř budovy

V oblasti vybavení všech nových a rekonstruovaných budov zůstává povinnost vybudovat v nich vnitřní fyzickou infrastrukturu. Na toto téma pořádal ČKAIT ve spolupráci s CETINem webinář konaný 30. listopadu 2023, který je nyní dostupný v archivu ČKAIT.

Tato povinnost je ovšem nově doplněná o **vnitřní optické rozvody včetně přípojek ke koncovým uživatelům**. Výjimky z povinnosti jsou teď užší – i nové rodinné domy by měly být připravené na optiku. Za významnou rekonstrukci již jsou považovány i změny budovy, které zahrnují strukturální změny celé fyzické infrastruktury uvnitř budovy nebo její značné části a vyžadují stavební povolení.

Povinnost se bude týkat všech budov, kde bude žádost o stavební povolení podána po 21. měsíci data vstupu v platnost tohoto nařízení. Nařízení také ukládá povinnost přijmout normy nebo technické specifikace nutné k naplnění výše uvedených podmínek, a to nejpozději do 18 měsíců od data vstupu v platnost tohoto nařízení.

Tyto normy nebo technické specifikace stanoví alespoň:

- e) specifikace přístupových bodů budovy a specifikace optických rozhraní;
- f) specifikace kabelů;
- g) specifikace zásuvek;
- h) specifikace potrubí nebo mikrotrubiček;

- i) technické specifikace potřebné k zabránění interferencí s elektrickým vedením;
- j) minimální poloměr ohybu;
- k) technické specifikace pro kabelovou instalaci.

Účinnost většiny ustanovení je 18 měsíců od vstupu nařízení v platnost, doba 24 měsíců platí pro ustanovení, která typicky vyžadují IT vývoj (registry infrastruktury a připravovaných prací, digitalizace povolování a jednotných informačních míst). Lze tedy počítat s účinností nařízení od prosince roku 2025.

Souvislosti a další postup

Komise (Thierry Breton, komisař pro vnitřní trh) předložila návrh aktu o gigabitové infrastruktuře v únoru 2023. Zpravodajem Evropského parlamentu k tomuto návrhu byl Alin Mituta (Renew Europe/RO). Dne 6. února 2024 bylo dosaženo předběžné dohody mezi spolunormotvůrci.

Znění aktu bude zveřejněno v Úředním věstníku EU v nadcházejících dnech a vstoupí v platnost tři dny po tomto zveřejnění. Nový předpis se začne uplatňovat 18 měsíců po vstupu v platnost, přičemž některá zvláštní ustanovení se uplatní později.

Mgr. Jana Hays

manažerka regulace

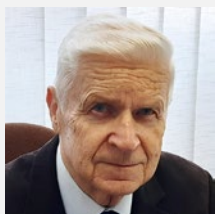
Ing. Martin Sudík

senior specialista síťové infrastruktury

Martin Černý (ČKAIT 0202214, TT00)

CETIN supervizor, realizace služeb Čechy-západ

80 let – Ing. Petr Kučera, CSc.

Autorizovaný inženýr v oborech pozemní stavby, energetické auditorství, zkoušení a diagnostika staveb (ČKAIT 0000491, IP00, IA00, IZ00).

Profesní život zahájil nástupem do laboratoře stavební tepelné techniky VÚPS Praha, po privatizaci CSI a.s.

a následně pak ITC, a.s. – divize CSI. Kandidátskou dizertační práci obhájil na ČVUT – FS v oboru teorie konstrukcí, pozemních budov na téma „Snižování energetické náročnosti budov s efektivním využitím dodatečných tepelných izolací“.

Byl hlavním řešitelem úkolů rozvoje vědy a techniky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR např. „Minimalizace energetické náročnosti při provozu budov“, následně pak hlavním řešitelem projektu „Regenerace panelových budov“, jehož hlavními výstupy byly publikace „Komplexní regenerace objektů typových soustav G-58 až L-N“. Zpracování výstupů pro všechny plošně se vyskytující typové soustavy bytových panelových staveb, byla vydána jako publikace ČKAIT a předána k využití regionálním poradenským střediskům pro opravy panelových domů. Byl členem vědecké rady SF ČVUT, na které působil jako člen i předseda zkušebních komisí.

Stále vystupuje na odborných seminářích a konferencích. Jako odborný garant uspořádal 12 ročníků prestižních konferencí na téma „Regenerace“ s každoroční účastí představitelů MPO ČR, MŽP ČR a SFŽP v konferenčním centru Aldis – Hradec Králové. Je soudním znalcem v oboru stavebnictví, certifikovaným evropským znalcem pro vady a poruchy staveb. Pro ČKAIT působil jako předseda zkušební komise oboru PS a působí jako předseda zkušebních komisí pro obory zkoušení a diagnostika staveb a energetické auditorství. V současné době zastává funkci technického ředitele divize CSI Praha ITC a.s., kde uplatňuje své dlouholeté zkušenosti v oboru zkoušení a uznávání výsledků v rámci EU.

Je činným i ve Svazu podnikatelů ve stavebnictví, kde je členem Správní rady a členem expertní skupiny pro technickou politiku a jakost ve stavebnictví. V českém institutu pro akreditaci působil v radě pro akreditaci a následně byl jmenován MPO ČR do funkce předsedy správní rady.

Díky své odborné aktivitě získal řadu uznání. Bylo mu uděleno čestné členství v ČKAIT, v Komoře lehkých obvodových plášťů i v Cihlářském svazu Čech a Moravy, kde obdržel i „Golema“ za zásluhy o české cihlářství.

Ing. Jaroslav Šafránek, CSc.

Ing. Ladislav Bukovský

JIRÁSKOVO DIVADLO

Cenu Karla Hubáčka získala rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě

Jubilejní 20. ročník Soutěže Karla Hubáčka o nejlepší stavbu roku Libereckého kraje přinesl řadu velmi unikátních staveb. Letos se přihlásilo celkem 26 realizovaných staveb a 10 studentských projektů.

Nejvyšší ocenění Cenu Karla Hubáčka získala rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě. Porota ocenila nejen samotnou stavbu, ale i komplexní přístup k historické budově jako městotvornému prvku.

Martin Půta udělil svou letošní Cenu hejtmana výstavbě Sociálního bydlení města Liberec – Na Žižkově: „*Město má pečovat o své obyvatele a vytvářet jim důstojné podmínky pro život. Nový bytový komplex Na Žižkově, který poskytne kvalitní a dostupné bydlení, je určitě příkladem hodným následování.*“

Mezi stavbami s veřejným účelem našlo svého favorita také Ministerstvo průmyslu a obchodu zastoupené ředitelem Odboru stavebnictví a stavebních hmot Filipem Žežulkou.

Z jeho rukou získala Cenu MPO stavba nového pavilonu nukleární medicíny Krajské nemocnice Liberec.

Vítězové obdrželi skleněnou vodováhu, kterou pro Soutěž Karla Hubáčka vytvořil v roce 2019 tehdejší student umělecké sklářské školy v Železném Brodě Roman Mareš.

Záštitu nad soutěží převzali ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela, hejtman Libereckého kraje Martin Půta, krajský radní Jiří Ulvr, starostka České Lípy Jitka Volfová a starosta Turnova Tomáš Hocke. Partnerem soutěže byly Liberecký kraj, Technická univerzita v Liberci, ČKAIT oblast Liberec, SPS, ČSSI, města Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Turnov a Česká mincovna, a.s. Více informací: stavbaroku.lk

Jiráskovo divadlo v České Lípě

Srdcem divadla je sál s 370 pohodlnými sedačkami a vysokou elevací. Sál je vybaven moderní zvukovou i audio technikou, stěny hlavního sálu jsou pokryté akustickými panely a rezonátor okolo stropu utlumuje hluboké tóny. Samozřejmostí je klimatizace. Zlatým hřebem je obrovský, kompletně restaurovaný skleněný lustr ze 70. let 20. století.

Ocenění: Cena Karla Hubáčka, 1. cena – Veřejné stavby, Cena veřejnosti

Stavebník: Město Česká Lípa

Projektová dokumentace: Adam Rujbr Architects s.r.o., architektonické řešení – Ing. arch. Adam Rujbr (ČKA 04074, A.1), hlavní inženýr projektu – Ing. Michal Surka (ČKAIT 1006880, IP00), interiér – Ing. arch. Michaela Bastlová, stavební část – Ing. arch. Aleš Chlád, Ing. arch. Monika Prostředníková a Ing. arch. Kateřina Gayerová, autorský dozor – Bc. Klára Jansová, statika – Konstrukce Cheb, Ing. Vlastimil Čegan (ČKAIT 1300291, IS00)

Zhotovitel stavby: Metrostav a.s., stavbyvedoucí – Ing. Aleš Kunca, Ph.D. (ČKAIT 0011187, IP00)

Technický dozor investora: Inženýring staveb s.r.o. – Ing. Rudolf Hřebřina (ČKAIT 0500864, IP00)

Termíny: zahájení projektových prací říjen 2010, vydání stavebního povolení květen 2019, počátek výstavby říjen 2020, dokončení srpen 2023, otevření pro veřejnost 14. září 2023

Cena bez DPH: 162,81 mil. Kč

Konečná cena včetně záručního servisu a DPH: 197,524 mil. Kč

Sociální a dostupné nájemní bydlení Na Žižkově v Liberci

Nová výstavba tří nájemních bytových domů se 49 byty pro cca 150 lidí. Jde o kombinaci sociálního i dostupného standardního nájemního bydlení. Střecha je navržena jako extenzivní vegetační.

Ocenění: Cena hejtmana Libereckého kraje

Stavebník: Statutární město Liberec

Technický dozor stavebníka: D. stavby s.r.o., Vladimír Drnec (ČKAIT 0501016, TP00)

Projektová dokumentace: DigiTry Art Technologies s.r.o., Ing. Martin Hulan (ČKAIT 0013781, IP00), Ing. Petr Slavík (ČKAIT 0014869, IP00)

Zhotovitel stavby: První podještědská stavební spol. s r.o., hlavní stavbyvedoucí – Ing. Martin Holemý (ČKAIT 0501247, IP00), hlavní technik – Luděk Smrž (ČKAIT 0501155, IP00)

Průměrný nájem v sociálních bytech: 85 Kč/m² (podle limitu MMR), v ostatních 120 Kč/m², ostatní služby jsou v rozmezí 3 000 až 5 000 Kč/m²

Termíny: zahájení projektování červen 2020, vydání stavebního povolení červenec 2021, kolaudace 21. září 2023

PENB: C (82,4 kWh/m².rok)

Obestavěný prostor všech 3 domů: 12 240 m³

Čistá užitná plocha všech bytů: 2 550 m²

Celkové náklady včetně DPH: 150,387 mil. Kč (město financovalo z vlastních zdrojů jen 82 mil. Kč, na zbylou část získalo dotace z EU i státního rozpočtu)

Budova nukleární medicíny Krajské nemocnice Liberec

Stavebně technické řešení je podřízeno potřebám technologického vybavení. Nemocniční pavilon je založen na základových pasech a patkách, základní konstrukcí je monolitický skelet doplněný železobetonovými stěnami, které současně slouží jako stínící. Obvodová fasáda je prosklená pro zajištění vyššího komfortu zdravotnického personálu a pacientů, součástí je ozdobný věnec z Corianu s výřezy grafických symbolů radioaktivity. Střecha je řešena s pobytovou terasou doplněnou o zelené části střechy po obvodě objektu.

Ocenění: Cena Ministerstva průmyslu a obchodu a 3. místo Ceny veřejnosti

Stavebník: Krajská nemocnice Liberec, a.s.

Architektonické řešení: JD_A, Ing. arch. Jan Duda (ČKA 01690, A.0), spoluautor – Ing. arch. Jiří Lukáš (ČKA 05183, A.1)

Projektant: STORING spol. s r.o., Ing. Zbyněk Čihák (ČKAIT 0500979, IP00) Ing. Filip Hons

Realizační firma: CL-EVANS s.r.o., hlavní stavbyvedoucí – Ing. David Fojtíček (ČKAIT 0501429, IP00)

Termíny: zahájení projektování listopad 2019, první vyjádření dotčených orgánů únor 2020, kolaudace říjen 2023

PENB: třída B

Obestavěný prostor: 8 250 m³

Zastavěná plocha: 855,7 m²

Celkové náklady bez DPH: 92,14 mil. Kč

Foto: © Archiv Metrostav DIZ s.r.o.

Stavba Jihomoravského kraje 2023

V letošním ročníku soutěže Stavba Jihomoravského kraje 2023 se o titul utkalo celkem 51 přihlášených projektů, což je nejvíce v historii soutěže.

Slavnostní udílení cen se konalo ve čtvrtek 25. dubna 2024 v prostorách auly Fakulty stavební VUT Brno. Z rukou hejtmana Jihomoravského kraje pana Mgr. Jana Grolicha si hlavní ocenění převzali zástupci osmi staveb v pěti soutěžních kategoriích. V kategorii Stavby realizované mimo území

kraje byla udělena čestná uznání. Naopak dvě hlavní ceny byly předány v kategoriích Stavby občanské vybavenosti a rekonstrukce staveb. Celkem bylo oceněno 25 staveb. Mimořádně byly uděleny dvě Zvláštní ceny a dvě Zvláštní uznání poroty a samozřejmě tradiční Cena hejtmana Jihomoravského kraje.

Krytý bazén Louka, Znojmo

Budova krytého bazénu je navržena jako doplněk areálu Městské plovárny ve Znojme-Louce, umístěna na jeho východním okraji. Stavba rozšíří škálu nabízených služeb o multifunkční fitness a wellness. Zařízení je navrženo tak, aby umožňovalo současný provoz venkovních a vnitřních bazénů. Vlastní bazénová hala má rozměry 49 × 30 m. Zázemí je ve dvoupodlažní budově s přízemním vstupním křídlem. Výška vnějšího pláště budovy je 7,5 m, výška ustupujícího střešního pláště max. 9,1 m, aby krytý bazén příliš nedominoval v sousedství historického kláštera i jednoduchých objektů letní plovárny.

Ocenění: 1. místo – Stavby občanské vybavenosti

Projektová dokumentace: Architektonická kancelář Burian – Křivinka s.r.o., hlavní projektant – Ing. arch. Aleš Burian (ČKA 00050, A.0)

Zhotovitel stavby: vedoucí společník IMOS Brno, a.s., hlavní stavbyvedoucí – Ing. Pavel Černý (ČKAIT 1102766, IP00), společník METROSTAV DIZ s.r.o.

Obestavěný prostor: 26 250 m³

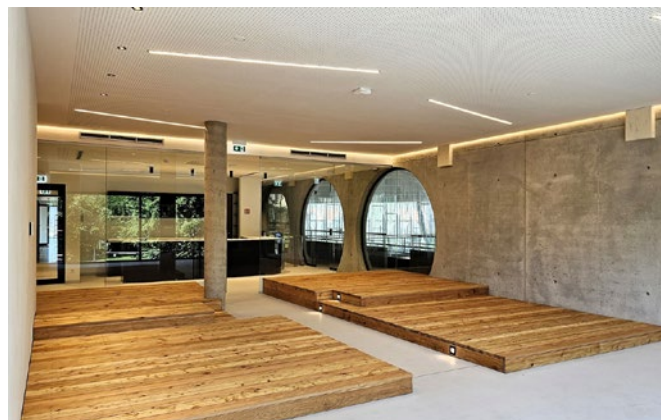
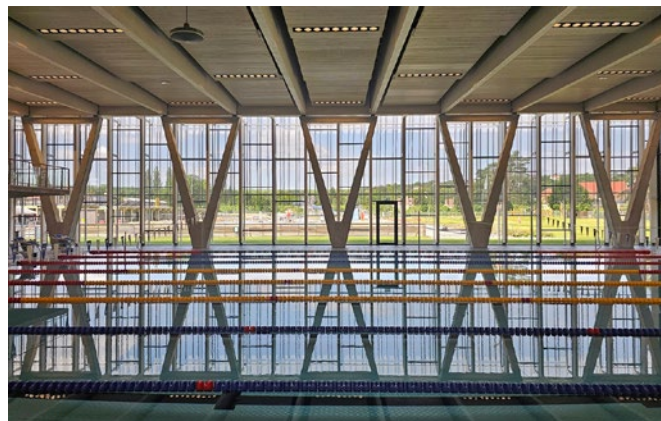
Zastavěná plocha: 2 216 m²

Plocha pozemku areálu plovárny: 29 173,5 m²

PENB: B – úsporná

Termíny: zpracování projektové dokumentace 2018 až 2019, dokončení dokumentace pro provádění stavby leden 2020, termín kolaudace srpen 2023

Stavební náklady bez DPH: 307,86 mil. Kč

Přemostění III37937, Blansko

Ocenění: 1. místo – Dopravní a inženýrské stavby

Projektant: Projekční kancelář PRIS spol. s r.o. – hlavní projektant Ing. Martin Řehulka (ČKAIT 1003412, IM00, IS00)

Zhotovitel: Metrostav DIZ s.r.o., hlavní stavbyvedoucí – Robert Škarecký (ČKAIT 1006066, TD02)

Termíny: zpracování projektové dokumentace únor 2018 až únor 2021, kolaudace duben 2024

Rozměry: délka mostu 173,3 m, délka přemostění 155,4 m, počet polí 5, rozpětí polí 15,0 + 18,0 + 77,6 + 26,3 + 20,0 m, plocha nosné konstrukce 1 806 m²

Cena bez DPH: 262,9 mil. Kč

Mendlovo náměstí – kanalizace a vodovod, Brno

Ocenění: 1. místo – Vodohospodářské a ekologické stavby

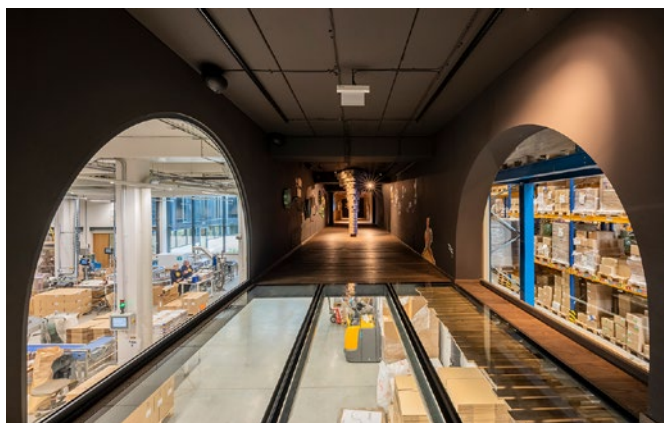
Architekt: CHYBIK + KRISTOF associated architects, s.r.o., Ing. arch. Ondřej Chybík, MAS ETH, (ČKA 04984 A.1),

Ing. arch. Michal Křištof (ČKA 04985 A.1), Ing. arch. Michal Palaščík (ČKA 04985 A.1), Ing. Zdeněk Sendler (ČKA 01117 A.3)

Projektant: AQUATIS, a.s., Ing. Ondřej Pavlík, Ph.D. (ČKAIT 1006001, IV00)

Zhotovitel stavby: IMOS Brno, a.s., hlavní stavbyvedoucí – Ing. Ondřej Touška

Cena stavby bez DPH: 121,01 mil. Kč

Udržitelná budova SOLIS v areálu SONNENTOR, Čejkovice

Ocenění: 1. místo – Průmyslové a technologické stavby

Projektová dokumentace: A77 Architektonický ateliér Brno, s.r.o., Ing. arch. Zdeněk Bureš (ČKA 01461, A.1)

Zhotovitel: Winning PS – stavební firma s.r.o., hlavní stavbyvedoucí – Ondřej Fadrný (ČKAIT 1006678, TP00)

Obestavěný prostor: 37 785 m³

Termíny: zahájení projektování cca rok 2020, kolaudace září 2023

PENB: A – mimořádně úsporná

Stavební náklady bez DPH: 295,54 mil. Kč

Domov pro seniory Sokolnice

Ocenění: Cena hejtmána Jihomoravského kraje

Projektová dokumentace: Arch.Design, s.r.o., hlavní projektant – Ing. Petr Vedra (ČKAIT 1006579, IP00)

Zhotovitel stavby: PSG Construction, a.s., hlavní stavbyvedoucí – Radek Zatloukal (ČKAIT 1302396, TP00)

Zastavěná plocha: 1 607 m²

PENB: A – mimořádně úsporná

Termíny: zahájení projektování srpen 2021, kolaudace leden 2023

Stavební náklady celkem bez DPH: 76,3 mil. Kč

Více informací: stavbajmk.cz

Projekt nájemního bydlení jako příležitost pro inženýry a architekty

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR pokračuje v podpoře vzniku kvalitní projektové přípravy bytových projektů v režii obcí a krajů. Pro obce a kraje v dubnu vyhradilo 400 milionů na projektovou přípravu dostupného nájemního bydlení. Kvalitní projektovou přípravu pro bydlení nyní stát podporuje až do 100 % uznatelných nákladů. Spolupráce projektantů s veřejným sektorem se tak vyplatí oběma stranám.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) vyhlásilo v dubnu 2024 výzvu, která obcím a krajům pomůže financovat přípravu projektové dokumentace na výstavbu nebo rekonstrukci bytů i bytových domů. Resort na ni vyčlenil 400 milionů z evropských zdrojů – Národního plánu obnovy. Nároky na kvalitu projektů jsou vysoké a představují výzvu pro projektanty, kteří běžně se samosprávami spolupracují.

V době dlouhotrvajícího nnutí na trhu s bydlením MMR významně podporuje přípravu a výstavbu nájemního bydlení

Legislativní podmínky pro novostavby i rekonstrukce jsou s rostoucími nároky zejména na energetickou úsporu budov stále přísnější. Kromě nároků české legislativy ministerstvo sleduje v rámci Národního plánu obnovy i další požadavky – například požadavky na architektonickou kvalitu nebo často skloňované zásady Do Not Significant Harm (DNSH) neboli nepoškozovat. Zásada DNSH byla přijata ve snaze podpořit dosažení cílů tzv. Zelené dohody pro Evropu (Green Deal). Dodržovat ji s nejvyšší pravděpodobností budou muset všechny projekty podpořené z fondů EU. Tyto nároky se postupně stávají standardy a zavádí se nejen do stavebnictví. Je proto vhodné se s nimi aktivně seznamovat a umět je veřejným zadavatelům vysvětlit.

Až 100% podpora projektové dokumentace dostupného nájemního bydlení

Výzva pokrývá širokou paletu podporovaných aktivit od studie proveditelnosti přes stavebně technologické studie po jednotlivé fáze projekční přípravy i přípravu projektů typu EPC nebo Design&Build.

O podporu budou moci žádat projekty, jež **získají povolení stavby do poloviny roku 2026**. Státní fond podpory investic podpoří novostavby a rekonstrukce i odkupy bytů. Podmínky programu jsou v přípravě.

Výzva pro autorizované osoby, aby se zapojily do poradenství a přípravy projektů

Jen menší část veřejných zadavatelů má přitom z posledních let zkušenost s investicemi a jejich přípravou. Rádi bychom proto autorizované osoby upozornili na možnost zapojit se do poradenství ohledně financování, přípravy a realizace projektů, jež skrz Kompetenční a koordinační centrum poskytuje Státní fond podpory investic.

Požaduje se kvalita, projektanti by se neměli vybírat podle nejnižší nabídkové ceny

Pro úspěšné zvládnutí bytové krize i zvýšení kvality výstavby je úzká spolupráce veřejného sektoru s projektanty nezbytná. Pokud je stavba dobře projekčně připravená, úspory v provozu bohatě vyváží zvýšené investiční náklady, ale i náročnější projektovou přípravu. Častý nedostatek veřejných zakázek v podobě nízkých cen projekčních prací je v případě této výzvy plně kompenzován a nemělo by k němu docházet. Těšíme se na vznik kvalitních projektů a věříme, že v tomto se zájmy ČKAIT i MMR shodují.

Ing. Arch. Anna Gamanová

odbor strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení
Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Více informací

Projektová příprava (4.1.3 NPO):

Mgr. Květoslava Jánská – kvetoslava.janska@mmr.gov.cz

Podpora výstavby (2.10 NPO):

Martin Klouda – mklouda@sfp.cz

Detailní dokumentace výzvy je k dispozici na webových stránkách MMR.

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Inspirace a příklad dobré praxe výstavby nájemního bydlení v malé obci Kateřinice

Dům Kateřinka je jednopodlažní nájemní bytový dům pro seniory postavený a již tři roky provozovaný v malé vesnici Kateřinice jen s 1 055 obyvateli. Základem byl kvalitní návrh řešení a kvalitní realizace. Je to jeden z příkladů dobré praxe, které bude MMR poskytovat obcím se zájmem o výstavbu nájemního bydlení.

Dům pro seniory má půdorys obdélníka s vnitřním atriem jako místa k odpočinku v chráněném prostoru. Fasádu tvoří dřevěný obklad. Dešťová voda je ukládána do retenčních nádrží o kapacitě 60 m³ a slouží na splachování, praní i zavlažování zahrádek a předzahrádek. Velký důraz je kladen na nízkou energetickou náročnost. Celý objekt vytápí systém tepelných čerpadel. Tři obytná křídla s celkem třinácti byty o velikosti 2+kk (45 m²) s vlastními předzahrádkami jsou kryta plochou střechou. V severovýchodním křídle se sedlovou střechou podél hlavní silnice je uvažováno s bytem správce, obecní veřejnou knihovnou s komunitním centrem a technickou místností a v podkroví pak 2 byty 2+kk a 3+kk pro mladé rodiny s dětmi.

Na otázky odpovídá **Ing. Vojtěch Zubíček, Ph.D.**, starosta obce Kateřinice, autorizovaný inženýr v oboru technika prostředí staveb – vytápění a vzduchotechnika (ČKAIT 1004439, TE01)

Jaká je Vaše zkušenost s nájemním bydlením po třech letech provozu?

Myslím si, že u každé dokončené stavby člověk najde věci, které by se daly udělat malinko jinak. U bydlení pro seniory Dům Kateřinka mě toho ale moc nenapadá. Samozřejmě je ještě spousta věcí k dořešení. Například chceme v komunitním centru vytvořit novou obecní veřejnou knihovnu. Rádi bychom pro jednotlivé byty vybudovali skladovací kóje nebo doplnili přístřešky na terasy bytů v jednotném architektonickém stylu. Naše obec Kateřinice ale nemá „nafukovací“ rozpočet a jejich realizaci plánujeme postupně v co možná nejkratší době.

Šel byste do toho znovu?

Jsem přesvědčen o tom, že pokud by zastupitelstvo obce opět stálo před rozhodnutím, zda projekt realizovat i za cenu zajištění financí např. z úvěru, do projektu bychom určitě šli znovu. Jsme Pánu Bohu opravdu ze srdce vděční za všechny nejen autorizované architekty, inženýry a techniky, kteří se na vybudování tohoto společného díla podíleli. O to více jsme hrdi na to, že mezi nimi byli také občané naší dědiny, kteří své nabyté zkušenosti mohli dát ve prospěch obce, ve které žijí.

Co byste doporučil jiným starostům, pokud by chtěli realizovat ve své obci dostupné nájemní bydlení?

Milé starostky a starostové! Nebojte se jít do projektů, které se z počátku zdají být nad Vaše finanční možnosti a nad Vaše síly. Spolupracujte s renomovanými odborníky, zkušenými architekty, inženýry a techniky. Důvěřujte jim, ale nebojte se projevit svůj názor, své zkušenosti, kladte důraz také na budoucí provoz. Pokud se rozhodnete pro vybudování nájemního bydlení pro seniory, už od prvopočátku hledejte vhodné lidi, kteří budou s nájemníky pracovat, nabízet jim celou řadu aktivit a snažit se je na „podzim“ jejich života aktivizovat a zapojovat je do společného komunitního života. Vždyť i sebekrásnější stavba je pořád jen hmota, která ožívá až s lidmi.

Ing. Markéta Kohoutová
Tiskové oddělení ČKAIT

Stavebník: Obec Kateřinice (okres Vsetín)

Projektová dokumentace: knesl kynčl architekti s.r.o.

Architektonické řešení: Ing. arch. Jiří Knesl (ČKA 02724, A.0), doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D. (ČKA 02672, A.0), autorský dozor: Ing. arch. Josef Hajný

Stavbový-konstrukční řešení: Ing. Jiří Stehno (ČKAIT 1300758, IS00)

Hlavní stavbyvedoucí: Jiří Kuzník (ČKAIT 1301251, SP00)

Technický dozor stavebníka: Ing. Miroslav Bartoň (ČKAIT 1300927, IP00)

Příprava projektu: 2015–2016

Realizace stavby: 2019–2021

Celková užitná podlažní plocha: 1 051 m²

Čistá užitná plocha bytů: 13 × 45 = 585 m²

PENB: 107,8 MWh/rok

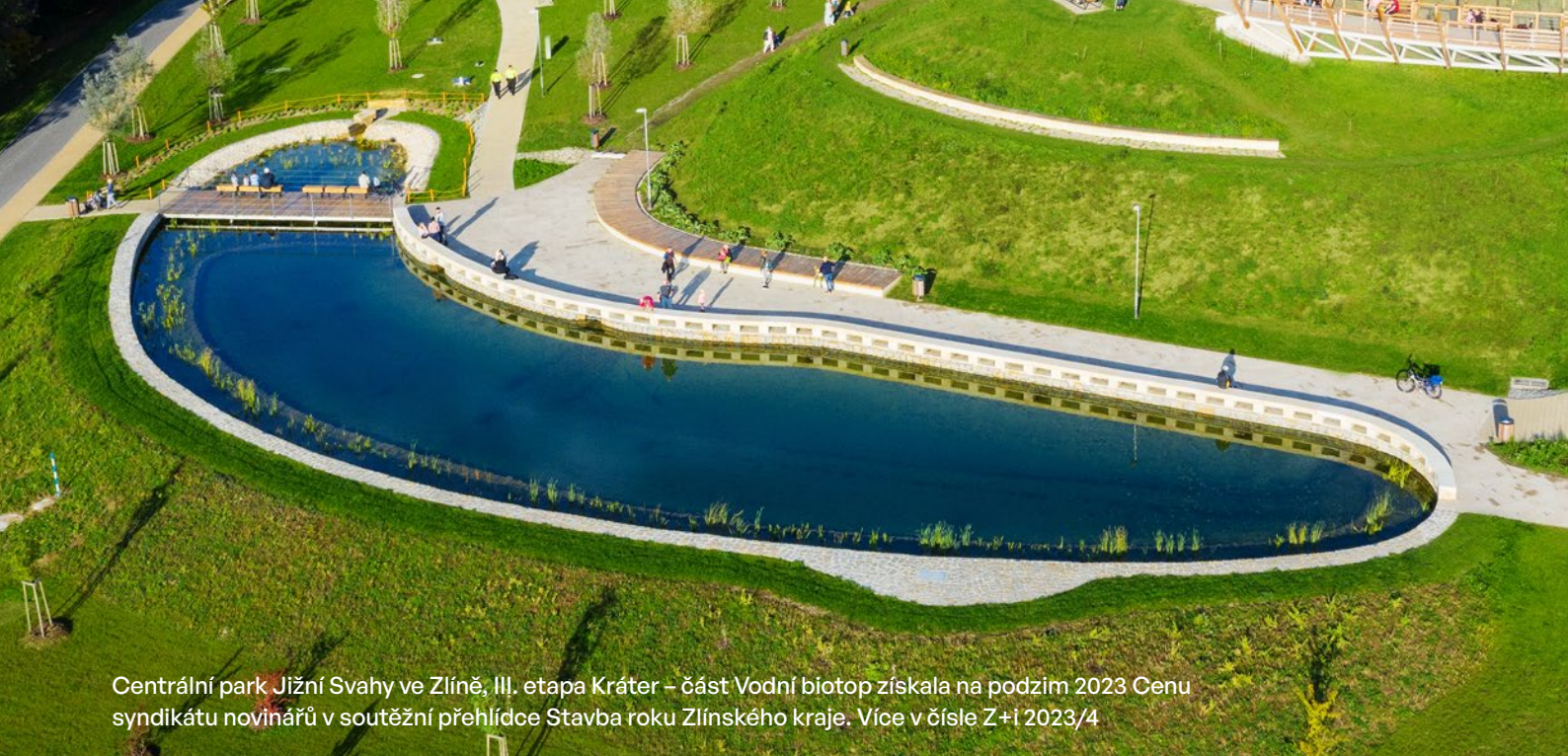
Celkové náklady na projekt: 0,834 mil. vč. DPH

Celkové stavební náklady: 34,6 mil. vč. DPH

Průměrný měsíční nájem bytu: 61 Kč/m²

Nájem zahrádky: 40 Kč/m²

Zálohy na elektřinu, vytápění, VAK: 1 950 Kč/měsíčně (před instalací FVE)

Centrální park Jižní Svahy ve Zlíně, III. etapa Kráter – část Vodní biotop získala na podzim 2023 Cenu syndikátu novinářů v soutěžní přehlídce Stavba roku Zlínského kraje. Více v čísle Z+i 2023/4

Důležitost jakosti přípravy stavby

Při přípravě stavby se často nejen nedostatečně sledují budoucí stavební náklady, ale zcela zásadně se podceňují náklady na provoz a údržbu této stavby. Ty nebývají rozhodujícím kritériem ani při zhotovování stavby. Po kolaudaci se pak mnohý stavebník začne divit.

Součástí práce samosprávy je i příprava a zajištění realizace stavebních záměrů, které vybralo zastupitelstvo obce. Jedním z nejdůležitějších rozhodnutí obce jako budoucího stavebníka je definovat své požadavky na stavbu, a to jak z hlediska funkce, jejího vzhledu, dispozice či provozního uspořádání, tak i z hlediska formulování požadavků na její provoz a s tím spojené provozní náklady.

1. fáze životního cyklu stavby = projektování

Co se týká první fáze realizace stavebního záměru „na papíře“, zde problémy obvykle nejsou. Projekční týmy v čele s architekty a hlavními inženýry dokážou celkem bez problémů předkládat výkresy, pohledy či vizualizace, které průběžně ztvárňují představu stavebníka na budoucí stavbu. V tuto chvíli vládne obvykle v týmu optimistická nálada a jedinou, často málo sledovanou, položkou jsou celkové investiční náklady stavby, které ale jsou obvyklým a zatím stále nejčastějším kritériem pro výběr zhotovitele.

Při rozhodování zastupitelstva obce ale zcela chybí diskuse, resp. požadavek na stanovení budoucích provozních nákladů stavby. Ty netvoří jen spotřeby energií na provoz, ale i náklady na údržbu stavby a jejich zařízení.

Tento pohled chybí při zpracování projektové dokumentace, a proto se obvykle nevěnuje pozornost volbě technických zařízení zajišťujících vnitřní prostředí staveb, provozním a dispozičním řešením, ani skladbám konstrukcí, přístupnosti zařízení pro údržbu a výměny součástí, výrobků a jejich spolehlivosti, povrchům a dalším částem stavby, které v budoucnu zásadně ovlivňují náklady na údržbu, opravy a provoz stavby.

2. fáze životního cyklu stavby = realizace

Po výběru zhotovitele obvykle na **nejnižší pořizovací cenu je další etapou životního cyklu stavby vlastní realizace.** Zde již začíná docházet ke kompromisům, které jsou obvyklé pro změny názorů stavebníka či nutnosti dořešit detaily konstrukcí, které neřešil projekt. Zde se zpravidla projevuje snaha vybrat co nejlevnější řešení, protože náklady na realizaci stavby jsou vázány smlouvou a ochota stavebníka připlatit za kvalitní řešení klesá. V tuto chvíli žádná strana obvykle neřeší budoucí provoz a provozní a udržovací náklady, hlavním cílem je dokončit a předat stavbu.

3. fáze životního cyklu stavby = užívání, provoz a údržba

Po předání a kolaudaci přichází časově **nejdelší úsek ze života vlastní stavby, čímž je její vlastní provoz.** Zde se začínou postupně projevovat všechny neduhy stavebního záměru zpracovaného bez zřetele k provozním nákladům, kterým v zadání stavby a její přípravě nebyla věnována náležitá pozornost. Jedná se zejména o složité technické detaily, použití nevhodných materiálů a postupů, případně megalomanský přístup investora ke stavbě.

Při zpracování stavebních záměrů, architektonických studií se řeší především design stavby a při zpracování projektové dokumentace se řeší celkové náklady stavby. Málokdo se v těchto etapách zabývá budoucími provozními náklady na stavbu, které zásadně ovlivňuje právě návrh – projekční řešení. Oproti developerům, které zastupuje zpravidla odborný tým zkušených pracovníků s mnoha zkušenostmi a znalostmi

rizik připravovaných staveb, je mnohdy obecní samospráva zastoupena heterogenní skupinou bez zkušeností a odborné kvalifikace, kde hlavní slovo mají političtí zástupci. Posuzování designu stavby je věc subjektivní, ale náklady na její realizaci a provoz jsou věc objektivní. Proto je nutné pro přijetí správných rozhodnutí o navrhované stavbě zajistit potřebná data a údaje o provozu a údržbě navrhované stavby a jejího vybavení.

Při přípravě chybí povinné uvádění předpokládaných nákladů na provoz a údržbu v předem definovaných cyklech

Z pohledu odpovědně pracujícího samosprávného úředníka zcela chybí v projektových dokumentacích staveb údaje o uvažovaných provozních nákladech stavby po její realizaci, tedy nákladech na provoz a údržbu stavby. Nemělo by se jednat jen o náklady na energie, ale projektová dokumentace by měla seznámit stavebníka i s ostatními náklady, které jsou nutné, aby kvalita stavby byla zachována po celou dobu její životnosti. V rámci projekční přípravy by měly být řešeny

i postupy a způsoby provádění běžné stavební údržby. Není totiž hospodárné, aby například při výměně opotřebovaných světelných zdrojů bylo nutno rozebrat celý podhled v místnosti. Proto je nutné se kvalitou stavby a jejím provozem zabývat již od samého zrodu a náklady na provoz stavby sledovat po celou dobu její existence. Z hlediska samosprávy se totiž jedná o mandatorní výdaje, které pak budou vynakládány rok, co rok.

Při přípravě změn týkajících se zadávání veřejných zakázek na stavební projekty by se proto měly objevit uvažované provozní náklady stavby ve stanovených časových horizontech (např. 10 let) jako povinný údaj zpracovaný projektantem, a také jako kritérium hodnocení nabídky. Zhotovitelé by se v nabídce měli k uvažovaným provozním nákladům vyjádřit, případně navrhnout jejich změny, ale především tyto provozní náklady po stanovenou dobu při určitém provozním režimu garantovat.

Tento námět podložený četnou praxí mnoha obcí by měl být vážně při zpracování podkladů změn zákona uvažován.

Ing. Rostislav Bajza (ČKAIT 1301255, IV00)
člen Komise realizace staveb

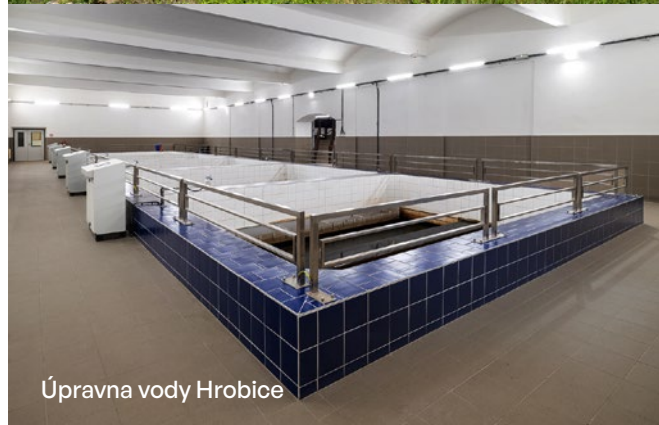
Jak lze zvyšovat kvalitu pitné vody

V pitné vodě se začala sledovat koncentrace řady škodlivých látek, jako jsou pesticidy, hormony, léčiva a další mikropolutanty. Nové inovativní technologie se je snaží z vody odstraňovat. Celkem bylo během dvou dnů konference Voda Zlín 2024 nejen na toto téma předneseno 30 přednášek a všechny jsou dostupné ve sborníku na stránkách mvs.cz.

Již 27. ročník významné vodohospodářské konference VODA ZLÍN 2024 se konal v rámci oslav Světového dne vody ve dnech 14.–15. března 2024, a to pod záštitou Představenstva ČKAIT, Sdružení SOVAK, hejtmána Zlínského kraje a primátora statutárního města Zlín. Konference se účastnili vodohospodářští odborníci z řad provozovatelů, projektantů, vysokých škol, zhotovitelů vodárenské infrastruktury a obecní a státní správy. Konference se zabývala pitnou vodou a programově byla zaměřena zejména na následující oblasti: zvyšování kvality pitné vody uplatněním nových technologických postupů, technologická zařízení z hlediska provozu, inovace provozních postupů a legislativní změny.

Množství vyráběné pitné vody je v ČR dostatečné

Je zřejmé, že v současné době je výroba pitné vody co do množství zajištěna kapacitou v stávajících vodárenských zařízeních v podstatě v dostatečném množství. Většina velkých úpraven vody byla navrhována a realizována v 70. a 80. letech 20. století, kdy prognózy potřeby vody byly násobně větší, než je současná spotřeba pohybující se do hodnoty 100 l/s pro jednoho obyvatele. V té době používaná technologie úpravy vod se významně nezměnila. Jednalo se o jedno- nebo dvoustupňovou úpravu s využitím koagulantů pro srážení nerozpuštěných látek a pískové filtrace a hygienického zabezpečení nejčastěji chlorem nebo jeho sloučeninami.

Úpravna vody Hrobice

Zvyšování kvality pitné vody uplatněním nových technologických postupů

S pokrokem v oblasti analytických metod a analytických přístrojů se objevily nové možnosti stanovovat celé řady škodlivých látek ve vodě, o nichž nebylo dříve povědomí nebo se jim nevěnovalo tolik pozornosti jako dnes. Jsou to zejména mikropolutanty, mezi které se rovněž řadí pesticidy, léčiva, hormony a jejich metabolity (meziprodukty nebo konečné produkty látkové přeměny), které však klasický úpravný proces odstraňoval jen velmi omezeně nebo vůbec. Proto je v současnosti soustředěno úsilí jak výzkumných a vývojových subjektů, tak i provozovatelů, projektových a realizačních firem na zvýšení kvality vyráběné pitné vody, kterou v menším nebo větším množství konzumuje každý občan a která má a nepochybně i v budoucnosti bude mít významný vliv na zdravotní stav populace celé společnosti.

Modernizace technologií úpravy vody

Proto významná část konferenčních přednášek byla věnována modernizacím technologie úpraven vod (*Úpravna vody Podolí – modernizace technologie*), vlivu ozonizace na odstranění pesticidů (*Úpravna vody U Svaté Trojice*), využití granulovaného aktivního uhlí jako součást technologie úpravy vody (*Úpravna vody Želivka*), výskytu hormonů a léčiv ve vodách.

Podnětné byly referáty týkající se využití membránových technologií a to nejen ve fázi vývoje (*Odstraňování manganu z pitné vody ultrafiltrací*), ale i fyzické realizace mikrofiltrace (*Úprava vody pro dopouštění Velkého boleveckého rybníka*) a využití mikrofiltrace na Úpravně vody Hrobice pro úpravu povrchové vody v množství 100 l/s, jejíž modernizace byla úspěšně dokončena zkušebním provozem v loňském roce.

Modernizaci technologického zařízení byly věnovány přednášky zabývající se potrubními materiály jak z nerezové oceli, tak i tvárné litiny. Dále hydraulickými projevy na technologickém zařízení v přednášce *Kavitace a její eliminace v procesu regulace průtoku v potrubí vodárenských technologií*, jejich příčinami vzniku a škodlivými důsledky. Do stejné oblasti se zařadila i přednáška *Zkušenosti s použitím nízkoodběrových servopohonů pro řízení ventilů*.

Inovace provozních postupů

Účastníky z provozních společností určitě upoutaly přednášky vztahující se k inovacím v provozování vodárenské infrastruktury, které byly již prakticky odzkoušeny, jako jsou *Zkušenosti se zaváděním technologie Astacus do běžného provozu vodárenských společností*, *Čištění vodovodního potrubí řízeným proplachováním* a *Vypínací zkoušky pro ověření průběhu hydraulického průběhu v praxi*. Do této kategorie lze rovněž zařadit přednášky zaměřené na stavební úpravy vodohospodářských objektů *Rekonstrukce a sanace budov na vodárenské soustavě pohledem projektanta* a *Sanace betonových konstrukcí vodohospodářských staveb*.

Legislativní změny

Se stávající legislativou i změnami byli účastníci konference seznámeni v přednáškách *Připravované změny atomového zákona pro oblast dodávání a úpravy vody z podzemních zdrojů* a *Aktuality hygienického dozoru nad vodami se zaměřením na monitoring obsahu olova v pitné vodě ve školách a školských zařízeních*.

Ing. Jaroslav Valkovič
(ČKAIT 1300047, IT00, IV00)

Mezinárodní sympozium MOSTY 2024

Mostní inženýři upozornili na vážná rizika spojená s tím, že nikdo nepečuje až o desítky tisíc neevidovaných mostů a propustků, které se nachází zejména na místních a obslužných komunikacích, lesních cestách. Dalšími probíranými tématy byly způsob výběru návrhu mostů a uplatnění BIM v oblasti projektové přípravy a realizace mostních staveb.

Již 29. ročník mezinárodního sympozia MOSTY 2024, jedné z nejvýznamnějších akcí svého druhu v ČR, se konal ve dnech 25. a 26. dubna 2024. Sympozium je tradičně spojeno s konáním stavebního veletrhu v Brně a dalšími akcemi. Přihlásilo se 830 účastníků, vystavovalo 24 firem a zaznělo 36 odborných příspěvků. Organizátorem této úspěšné akce byl Sekurkon.

Sympozium je tradičně spojeno s oceněním významných osobností oboru mostního stavitelství a mostních děl roku. Letos si ocenění za celoživotní přínos oboru mostního stavitelství odnesli čtyři autorizovaní inženýři: **Ing. Jan Hromádka** (ČKAIT 0700592, IV00), **Ing. Milan Kučera** (ČKAIT 0200665, ID00), **Ing. Václav Pánek** (ČKAIT 0004695, IM00), **Ing. Jaromír Rušar** (ČKAIT 1000264, IM00).

Program přednášek byl velmi bohatý a zahrnoval celou řadu témat i tematických diskuzí, včetně hodinové moderované

diskuze s ministrem dopravy ČR **Mgr. Martinem Kupkou**. Úvodní přednášky sympozia představily plány a záměry státních investorů. **Ing. Zbyněk Hořelica**, ředitel SFDI, uvedl, že v roce 2023 bylo na rozvoj a údržbu dopravní infrastruktury ze SFDI vynaloženo celkem 143,5 mld. Kč. Na rok 2024 je pro stejné účely připraveno 150,1 mld. Kč. Podrobněji potom rozvedl financování největších státních organizací ŘSD a SŽ a věnoval se i úspěšným stavebním projektům a rozvoji BIM.

V Česku stojí tisíce „mostů nikoho“

Zanedbávané opravy a údržba mostů byly zásadním tématem, kterému byla věnována řada přednášek, a to jak z hlediska navrhování (problematika údržby a oprav železničních nýtovaných mostů, včetně rozsáhlé přednášky o Výtoňském mostu, problematika předpjatých konstrukcí, včetně přednášky

o trojské lávce), tak i z hlediska provádění (přednáška o provádění opravy Barrandovského mostu).

V rámci tohoto tématu důrazně upozornila obec mostních inženýrů na problematiku správy a údržby mostů na místních a obslužných komunikacích, lesních cestách apod. Na těchto komunikacích se podle odhadu nachází až desítky tisíc neevudovaných mostů a mostků, o něž nikdo nepečuje a nikdo netuší, kdo je jejich vlastníkem. Jsou proto zdrojem potenciálních problémů včetně možných havárií.

„Stávající databáze Systému hospodaření s mosty (BMS) eviduje jen ty mosty, které tam daný vlastník zadá – a pokud o nich například neví nebo má vlastní databázi někde v šanonu, tak je samozřejmě nemůže ani nikam zadávat,“ vysvětluje **Ing. Dana Wangler** (ČKAIT 0007827, IM00), předsedkyně přípravného výboru sympozia. S nabídkou pomoci se proto chystají odborníci obrátit na Svaz měst a obcí. Jsou připraveni pro ně uspořádat cyklus seminářů, kde vysvětlí, jak zajistit evidenci a tím i bezpečnost i ve stávajících podmínkách.

„Na Slovensku v posledních letech zkolabovalo několik mostů z předpjatého betonu,“ připomněl **Ing. Tomáš Měřinský**, prezident České asociace ocelových konstrukcí (ČAOK). „A není to tak dávno, kdy o vážném kolapsu psala média v severní Itálii.“

Jak vybrat nejvhodnější návrh mostní stavby?

Dalším významným tématem byly soutěže o návrh mostních staveb. Na toto téma přednesl velice zajímavý příspěvek člen ČKAIT **Ing. Milan Kalný** (ČKAIT 0000057, IM00). Podrobný rozbor tématu dobře souzněl s dlouhodobými cíli a snahami ČKAIT v této oblasti, zejména ve využití soutěžních dialogů, správného nastavení hodnotících kritérií s ohledem na požadavky na hotové dílo a odpovídající složení poroty, kde musí být adekvátně k rozsahu a povaze stavby zastoupeny všechny profese podílející se zásadně na procesu přípravy a realizace stavby (mostní inženýři, dopravní inženýři, urbanisté atd.).

Posledním hojně diskutovaným tématem bylo téma BIM a předpokládaného budoucího vývoje projektování v této oblasti. Znovu se během diskuze po řadě přednášek ukázalo, že zavádění BIM „shora“, tedy bez zohlednění praktických potřeb projektantů, zhotovitelů a zejména následných správců, nemůže vést k uspokojivému výsledku. Současně se ukázal zcela zásadní vliv těchto činností na výslednou cenu projektové dokumentace s velmi diskutabilním výsledkem a nutnost tohoto tématu věnovat velkou pozornost ze strany projektantů a následných správců.

Dlouhá řada přednášek a prezentací byla věnována konkrétním, velice zajímavým až ojedinělým realizacím jak v ČR, tak i ve světě. Představené projekty a stavby svědčí o vysoké technické úrovni a umu českých inženýrů a směle snesou porovnání i ve světovém měřítku. Prezentace z přednášek a další materiály jsou přístupné na stránkách sympozia: sympozium-mosty.cz

Ing. Michal Drahorád, Ph.D. (ČKAIT 0011843, IM00)
místopředseda Představenstva ČKAIT

Cenu za mostní dílo roku získaly tři stavby

Most na D35 přes železniční stanici Uhersko v km 28,773–28,960

Ing. Stanislav Brtáň (ČKAIT 1004776, IM00)
Ing. Libor Konečný (ČKAIT 1004316, IM00)
Ing. Vladimír Dubšík (ČKAIT 1004221, IM00)

Železniční most v km 106,108 u obce Radíč

Ing. Jiří Jirásko (ČKAIT 0602105, IM00)

Lávka přes Berounku v Radotíně

Ing. Vladimír Janata (ČKAIT 0001044, IM00, IS00)
Ing. Vojtěch Hruška (ČKAIT 0009127, IM00)

Nabíjení elektromobilů v hromadných garážích je již několik let jedním z aktuálních problémů požární bezpečnosti staveb. Rychle vyřešit by ho mohl snad jen návrat k veteránům. Foto: Renata Zdařilová

Profesní aktiv oboru Požární bezpečnost staveb informuje

Požární bezpečnost fotovoltaických elektráren i dětských skupin, elektromobily v podzemních garážích, tvorba metodických listů pro vyjasnění terminologie či otázky, kdo a za jakých podmínek bude oprávněn zpracovávat požárně bezpečnostní řešení staveb, jsou hlavní témata, kterými je nyní třeba se zabývat.

Profesní aktiv oboru Požární bezpečnost staveb (dále jen „PA PBS“) se pod vedením nového předsedy Ing. Josefa Krále a prostřednictvím svých členů angažuje v řadě aktuálních témat v oblasti požární bezpečnosti staveb a činnosti autorizovaných osob.

V oboru požární bezpečnost je autorizováno 458 osob, jednání profesního aktivu se běžně účastní několik desítek z nich. Takováto angažovanost je zcela mimořádná. V současné době má aktiv sedm jmenovaných členů a jmenování dalších členů se připravuje. PA PBS se schází čtvrtletně.

Vzdělávání autorizovaných osob

PA PBS považuje za klíčovou součást svého působení prohlubování odborného vzdělávání autorizovaných osob. Jako autorizované osoby si uvědomujeme význam neustálého sledování technického a technologického vývoje a jeho aplikace v projekční praxi. Zároveň si uvědomujeme, že v oblasti požární bezpečnosti je nezbytné pravidelné zdůrazňování základů projektování, aby nedocházelo k chybám, které by mohly ohrozit bezpečnost staveb.

V roce 2023 jsme ve spolupráci se Střediskem vzdělávání a informací ČKAIT úspěšně uspořádali řadu seminářů a webinářů zaměřených jak na odborná témata (např. výrobní objekty z hlediska požární bezpečnosti, skladovací objekty, lůžková zdravotnická zařízení), tak na praktická témata (např. cenotvorba v oblasti projektové přípravy, specifika používání autorizačního razítka).

V roce 2024 jsme uspořádali semináře/webináře zaměřené na změny staveb a na požární odolnost stavebních konstrukcí.

Pracujeme také na přípravě dalších témat pro webináře, semináře a workshopy.

Pro naše akce se nám daří získávat zkušené odborníky z praxe, včetně projektantů, ale i vyšetřovatelů požárů či staticů. Jsme otevření podnětům ohledně dalších témat, která by zajímala autorizované osoby v oblasti požární bezpečnosti. Na semináře a webináře pořádané PA PBS je umožněn přístup i studentům a pracovníkům Hasičského záchranného sboru.

Tvorba norem

Bezpečnost FVE – Fotovoltaické elektrárny se staly klíčovým prvkem v globálním úsilí snížit emise uhlíku a posílit energetickou nezávislost. Pro dosažení maximálního potenciálu obnovitelné energie je však nezbytné mít jasné normy a standardy, které budou určovat jejich provoz a bezpečnost. Fotovoltaické elektrárny mohou být v případě požáru rizikové, zejména pokud jsou umístěny na střechách budov. Z toho důvodu se v posledních letech pracovalo na normě ČSN 73 0847 Požární bezpečnost staveb – fotovoltaické elektrárny, při jejíž tvorbě spolupracoval PA PBS.

Tato norma se zabývá především minimalizací šíření případného požáru a ohrožení zasahujících osob v případě požáru. Norma rozlišuje požadavky jednak na stavbě a mimo stavbu a rozděluje FV systémy na systémy s omezeným vývinem tepla a bez omezeného vývinu tepla a upřesňuje dále požadavky na jednotlivé typy. Jedním ze stěžejních požadavků normy je požární oddělení jednotlivých prvků FVE, odstupové vzdálenosti a možnost vypínání těchto systémů. V rámci připomínkového řízení tak bylo složité najít kompromis mezi požadavky na technické provedení a možnosti provedení zásahu.

V rámci PA PBS bylo vzneseno více než 100 připomínek, přičemž valná většina byla akceptována a do normy byla zpracována.

Norma byla vyhlášena ve Věstníku ÚNMZ v květnu 2024 s účinností od 1. června 2024. Norma je vydána jako předběžná (ČSN P 73 0847), tzn. v následujícím období budou sbírány zkušenosti s její aplikací, které budou následně promítnuty do finální verze normy.

V rámci zvyšování znalostí požární bezpečnosti staveb byly zpracovány dva články na téma „I ‘malá’ FVE do 50 kW je složité elektrické zařízení, přesto se obejde bez požární bezpečnostního řešení?“ a „Kdy se instalace FVE neobejde bez stavebního povolení?“, které byly vydány v časopise Z+i. V neposlední řadě měl PA PBS také zastoupení mezi přednášejícími v rámci Fóra Střechy 2024 na téma Fotovoltaika a bezpečnost staveb.

Bezpečnost dětských skupin – V současnosti probíhají jednání ohledně nové přílohy týkající se předškolních zařízení především dětských skupin a mateřských škol. Děti potřebují specifické přístupy k požární bezpečnosti vzhledem k jejich věku, schopnostem a chování. Nová příloha ČSN 73 0802 pro požární bezpečnost v dětských skupinách a mateřských školách je klíčovým dokumentem, který stanovuje přesné požadavky a procedury, které mají zajistit ochranu životů dětí a zaměstnanců v případě požáru. Tato příloha hraje významnou roli v prevenci požárů a minimalizaci rizik spojených s nimi a měla by stanovit požadavky na instalaci a udržování požárních zařízení, jako jsou automatické detektory požáru, dělení stavby do požárních úseků a požadavky na únikové cesty. V současnosti proběhlo první jednání a připomínkové řízení jehož součástí byl také PA PBS.

Tvorba metodických listů – Mezi neméně významnou aktivitu patří spolupráce s TNK 27 a Generálním ředitelstvím HZS na tvorbě metodických listů k normám týkajícím se požární bezpečnosti staveb. První odpověď již byla zveřejněna na webových stránkách České agentury pro standardizaci, která je zodpovědná za vydávání českých technických norem. V současné době jsou ve schvalovacím procesu odpovědi na další čtyři dotazy. Technické normy jsou základními standardy v požární bezpečnosti staveb. Nicméně, samotné normy mohou být komplexní a obtížné k porozumění, což vede k potřebě jejich vykládání.

Technické normy mohou obsahovat jazykové a technické terminologie, která není běžně srozumitelná, a dochází tak k různým výkladům. Je důležité, aby byly normy vykládány srozumitelným způsobem, aby bylo jasné, co přesně požadují a jaké jsou jejich cíle. Právě z tohoto důvodu byla založena pracovní skupina na zpracování metodických listů, na jejímž zpracování se PA PBS aktivně podílí.

Provázanost praxe s normotvorbou – Další činností, které se chce PA PBS věnovat ve spolupráci s HZS ČR, je přenos výstupů ze zjišťování příčin a průběhů požárů do projekční praxe. A to jak formou vzdělávání AO, tak i úpravou platných norem nebo tvorbou norem nových. V tomto směru již byly učiněny první kroky.

Specializace v oboru požární bezpečnosti staveb

Úpravy zákona o požární ochraně na konci roku 2021 přinesly do oboru požární bezpečnosti staveb nové požadavky, které se zásadním způsobem dotýkají autorizovaných osob a výkonu jejich činnosti. Tyto změny byly jedním ze zásadních faktorů, který přispěl k výraznému oživení PA PBS. Z řad autorizovaných osob vyvstala řada dotazů týkajících se toho, kdo a jakým způsobem bude po uplynutí přechodných období moci vypracovat, potažmo autorizovat požárně bezpečnostní řešení.

Změny při udělování autorizací – PA PBS v období od začátku roku 2022 do poloviny roku 2023 pozval na svá jednání zástupce autorizační rady, čímž se podařilo nastartovat interní komunikaci a zprostředkovat autorizovaným osobám rámcové informace z procesu přípravy rozšíření oboru PBS o specializaci. PA PBS na jaře 2023 vybral ze svých řad svého zástupce jako kandidáta do autorizační rady pro obor PBS, který byl následně také zvolen.

Na jednání PA PBS v březnu 2024 byly garantem oboru PBS v autorizační radě prezentovány základní principy procesu žádosti o udělení specializace v oboru požární bezpečnost staveb (dále jen „PBSS“), které jsou součástí dokumentu předkládaného Představenstvu ČKAIT ke schválení. Proces žádosti o PBSS lze rozdělit do dvou rovin. Zaprvé ze strany stávajících autorizovaných osob v oboru PBS a zadruhé ze strany osob, které ještě autorizované nejsou. Kromě obecných požadavků vyplývajících z autorizačního zákona se jedná o požadavek na vysokoškolské vzdělání a na rozsah dokladované praxe žadatele.

V následujících měsících a letech je cílem PA PBS v záležitosti PBSS dále pokračovat ve spolupráci s autorizační radou. Bude se jednat především o složení nové zkušební komise pro PBSS a dále o průběh autorizační zkoušky PBSS.

Elektromobilita a hromadné garáže

Jedním z aktuálních problémů jsou elektromobily a jejich parkování a nabíjení v hromadných garážích. Tuto problematiku lze vnímat pohledem více zainteresovaných stran, z tohoto důvodu byla Generálním ředitelstvím HZS ČR v loňském roce zřízena Strategická pracovní skupina k technickým podmínkám požární ochrany garáží (dále jen „pracovní skupiny“). V této pracovní skupině je kromě HZS ČR, ministerstev, asociace developerů a dalších zastoupen i ČKAIT skrze členy PA PBS. Pracovní skupina měla za úkol připravit podklady pro politická jednání na úrovni ministrů (MV, MPO, MD) a GŘ HZS. Pracovní komise po náročných jednáních dospěla k variantám řešení požární bezpečnosti garáží. Požadavky z hlediska požární bezpečnosti budou rozlišovat stávající a nové garáže a dále, zda se bude nebo nebude jednat o tzv. dedikované nabíjení s odpovídajícím provedením elektrické instalace. K tématu hromadných garáží a elektromobilů se vrátíme v některém z příštích čísel Z+i.

Ing. Josef Král (ČKAIT 0011970, IH00)
předseda Profesního aktivu Požární bezpečnost staveb

Z dubnového jednání Představenstva ČKAIT

Nejdůležitější informace ze druhého letošního zasedání Představenstva ČKAIT, které se konalo 18. dubna 2024 od 10:00 v zasedací místnosti, Sokolská 15, Praha 2. Jednalo se o již třetí zasedání tohoto nejvyššího výkonného orgánu Komory v jeho volebním období 2023 až 2026.

Výsledky hospodaření ČKAIT v roce 2023

V současné době je ukončena roční účetní závěrka a připraven návrh daňového přiznání s přílohami. Z uvedených dokumentů vyplývá, že výsledné hospodaření bylo ziskové a budeme odvádět daň ze zisku. Výsledek je následující:

Výsledné hospodaření	7,1 mil. Kč
Daň	2,2 mil. Kč
Čistý zisk	4,9 mil. Kč

Představenstvo ČKAIT projednalo a schválilo výsledky hospodaření ČKAIT v roce 2023 a návrh daňového přiznání. Představenstvo ČKAIT rozhodlo, že zisk roku 2023 bude zaúčtován proti účtu nahospodařeného zisku minulých let [14 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Průběžný stav hospodaření ČKAIT v roce 2024

Podle materiálů o výsledcích průběžného hospodaření ČKAIT v letošním roce, které předložil ekonomický mandatař ČKAIT Ing. Motyčka, byly příjmy mandatorní části plněny ve výši 85,2 mil. Kč, tj. 43,1 % celého roku. Z toho členské příspěvky byly splaceny ve výši 80,2 % předpokladu podle rozpočtu roku 2024. Výdaje mandatorní části dosáhly výše 21,4 mil. Kč (tj. 21 % celoročního rozpočtu).

Dobré výsledky hospodaření v roce 2023 a příznivá bilance hospodaření v letošním roce nám umožnily k 31. březnu 2024 předčasně vrátit 10 mil. Kč z půjčených peněz od banky. Tím dosáhneme v letošním roce výrazných úspor ve výdajích na úrocích.

Očekávané investiční prostředky na zajištění projektové dokumentace, přípravy a zahájení prací na rekonstrukci budovy Legerova 10 v Praze získáme v polovině roku odčerpáním části nerozděleného zisku naší dceřiné firmy IC ČKAIT, s.r.o.

Příprava návrhu rozpočtu ČKAIT na rok 2025

V současné době se připravuje návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2025. Nyní je ve fázi rámcového návrhu, který spočívá v odhadu rozhodujících změn ve výdajích a vliv na výši příjmové části, tj. odhadu zvýšení členských příspěvků. Na jednání Ekonomické komise ČKAIT dne 3. dubna 2024 se diskutovaly následující rozhodující vlivy na zvýšení výdajů:

- výrazné zvýšení ceny základního skupinového pojištění našich členů, které je stanoveno v platné pojišťovací smlouvě a představuje nárůst výdajů v řádech několika milionů Kč podle zvolené varianty výše základní pojistné částky (zatím se vede diskuze o 350 tis. Kč nebo 400 tis. Kč),

- nutná valorizace mezd zaměstnanců ČKAIT,
- návrh na zvýšení hodinové sazby za odměny funkcionářům, členům komisí a aktivů (o 50 až 100 Kč).

Výsledný návrh projedná Představenstvo ČKAIT v červnu spolu se stanovením dalších výdajů ve všech kapitolách rozpočtu.

Pojištění autorizovaných osob

Nová pojišťovací firma PM ČKAIT, s.r.o., se rozjíždí díky úsilí jednatelů a ostatních pracovníků. Ing. Majer informoval o aktuálním škodním průběhu a vývoj škodního průběhu kumulovaně v čase. Předseda navrhl zvýšit základní výši pojistného pro další rok na 400 tis. Kč. PM ČKAIT, s.r.o., provádí průzkum dalších pojišťoven pro pojištění v dalších letech.

Legislativní činnost

Ing. Konečný prezentoval návrhy změn řádů shromážděných od jednotlivých členů. Dále informoval o připomínkových řízeních. Vyhláška o dokumentaci staveb byla připomínkována a ministerstvo většinu našich připomínek akceptovalo, bohužel se nepodařilo uplatnit všechny zásadní připomínky ke struktuře této vyhlášky.

Různé informace z jednání

Ing. Špalek – předseda informoval o vyhlášce o dokumentaci staveb a o probíhajícím jednání o úpravě výkonového a honorářového řádu, který se musí přizpůsobit nové struktuře projektové dokumentace. Zúčastnil se VH ČKA, kde bude o našem postoji informovat. Dále informoval o získaných finančních příspěvcích na konferenci a Cenu Inženýrské komory. Předložil pozvánku na Inženýrský den na téma dostupné bydlení, který se koná v novém formátu v hotelu Olšanka.

Ing. Dospiva – 1. místopředseda informoval o konferenci BOZP v příštím týdnu, kde bude OK Ostrava spoluorganizátorem. Dále informoval o tom, že Ing. Čech má zájem pracovat pro komisi pro realizaci staveb, ZZVZ, BIM.

Ing. Filip informoval o výstupech z komise ZZVZ – vzorová smlouva. Do profesního aktivu pro obor dopravní stavby přišla k připomínkování vyhláška o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb.

Ing. Loukota informoval o pořádání semináře o protihlukových opatřeních v dopravě. Přednášející jsou řešitelé projektu TA ČR. Zájem o výsledky projektu potvrdíme dopisem.

Následující zasedání: výjezdni 14. a 15. června (Nové Hradky), 19. září 2024, 21. listopadu 2024.

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

Setkání lídrů českého stavebnictví 2024 se 4. června na Pražském hradě účastnil i předseda ČKAIT Ing. Robert Špalek

Vláda ČR v čele s premiérem Petrem Fialou jednala 16. dubna 2024 ve Strakově akademii s profesními komorami. Za ČKAIT se účastnil předseda Robert Špalek a místopředseda Michal Drahorád

Inženýrský den na téma Dostupné bydlení z 27. května 2024 byl první akcí Komory, která byla živě přenášena prostřednictvím ČTK ceskenoviny.cz

Stavba Jihomoravského kraje 2023

